

*Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna
w Kępnie*

***Ocena stanu sanitarnego i sytuacja
epidemiologiczna
powiatu kępińskiego
w roku 2025***

Kępno, 2026 r.

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP.....	3
II. EPIDEMIOLOGIA.....	5
III. HIGIENA KOMUNALNA.	16
IV. HIGIENA ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA	29
V. HIGIENA PRACY.	43
VI. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY.....	52
VII. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA.	66
VIII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	130
IX. PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI KONTROLNO – REPRESYJNEJ ORAZ ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO POWIATOWEJ STACJI SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNEJ W KĘPNIE.	132
X. WNIOSKI KOŃCOWE.....	136

I. WSTĘP

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kępnie zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z 14 marca 1985 roku (tj. Dz.U.z 2021r.poz.195 ze zmianami) realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami: higieny pracy w zakładach pracy, nadzór nad chemikaliami, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych, higieniczno-sanitarnych jakie powinien spełnić personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne. Sprawowanie nadzoru w wyżej wymienionym zakresie jest podejmowane w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych.

W ramach identyfikowania różnorodnych zagrożeń zdrowotnych dla społeczności lokalnej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kępnie jest włączony do funkcjonujących centralnych systemów monitorowania sytuacji epidemiologicznej w skali krajowej i unijnej, które są realizowane poprzez prowadzenie:

- monitoring jakości wody do spożycia,
- monitoring jakości wody w kąpieliskach, miejscach wykorzystywanych do kąpieli i w pływalniach,
- systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt – RASFF,
- system monitorowania i ostrzegania o dopalaczach – SMIOD,
- system rejestracji chorób zawodowych,
- elektroniczny rejestr chorób zakaźnych/zakażeń,
- Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek – ESNSD (e-szczepionka),
- System Monitorowania Zagrożeń (SMZ),
- System Rejestracji Wywiadów Epidemiologicznych – SRWE,
- Rejestr Ognisk Epidemicznych – ROE,
- system SEPIS,
- system EZD,
- system Nautilus LAB SSE.

W działalności laboratoryjnej doskonalono wdrożone systemy zarządzania jakością zgodnie z normami PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 i w działalności kontrolnej zgodnie z normą PN – EN ISO/IEN 17020:2012, gwarantując uzyskanie wiarygodnych wyników badań i kontroli, jak również skuteczną realizację zaplanowanych celów w obszarze zdrowia ludzkiego.

Laboratorium w PSSE w Kępnie posiada certyfikat akredytacji PCA Nr AB 579 wydany 17.02.2005 r. W 2025 roku przeprowadzono audyt z nadzoru przez Polskie Centrum Akredytacji z Warszawy w dn.13.11.2025 r. Pozytywna ocena audytu oraz badania między laboratoryjne potwierdzają wysokie kompetencje laboratorium.

Istotnym elementem naszej działalności jest prowadzona przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej edukacja zdrowotna społeczeństwa, począwszy od przedszkolaków po seniorów. Społeczeństwo aktywnie dbające o swoje zdrowie może prowadzić długie życie wolne od chorób i związanych z nimi ograniczeń.

W przedkładanym stanie sanitarnym i sytuacji epidemiologicznej powiatu kępińskiego za 2025 rok, ujęto sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych oraz wyniki nadzoru sanitarnego prowadzonego przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Kępnie, wskazując jednocześnie kierunki dalszych skutecznych działań w celu utrzymania na dotychczasowym, dobrym poziomie stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej w powiecie kępińskim.

„Ocena stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej powiatu kępińskiego w roku 2025 dostępna jest na stronie internetowej PSSE w Kępnie (<https://www.gov.pl/web/psse-kepno>).

II. EPIDEMIOLOGIA

1. Stanowisko Pracy ds. Epidemiologii w 2025 roku realizowało następujące zadania:

- Rejestracja, analiza i ocena zachorowań na choroby zakaźne.
- Podejmowanie działań mających na celu wczesne wykrycie i likwidację ognisk, szczególnie niebezpiecznych chorób zakaźnych.
- Prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych.
- Kontrolowanie i ocena stanu sanitarnego zakładów opieki zdrowotnej.
- Sporządzanie sprawozdań dwutygodniowych, kwartalnych, rocznych o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach zgłoszonych w danym okresie.
- Wprowadzanie danych epidemiologicznych do systemów: EPiBAZA, SEPIS, SRWE, ROE
- Nadzór nad wykonywaniem szczepień ochronnych na terenie powiatu oraz prowadzenie analiz w tym zakresie.
- Dystrybucja szczepionek podległym placówkom służby zdrowia do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS).
- Prowadzenie działań mających na celu wyegzekwowanie obowiązku poddawania się szczepieniom ochronnym przez osoby zobowiązane.

2. Ocena sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych:

Ocena sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie kępińskim została sporządzona w oparciu o dane o przypadkach zachorowań i zakażeń zgodnie z ustawą z dnia 05 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2025 r. poz. 1675 tj.).

W roku 2025 sytuacja epidemiologiczna zachorowań na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kępnie w stosunku do roku 2024 przedstawiała się następująco:

➤ **nastąpił wzrost zachorowań na:**

- zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy z 19 na 32
- zakażenia jelitowe wywołane przez adenowirusy z 15 na 20
- bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile* z 27 na 41
- zakażenia wirusem RSV z 200 na 271
- grypę z 552 na 1437
- ospę wietrzną z 89 na 176
- różę z 1 na 6
- boreliozę z Lyme z 16 na 37

➤ **nastąpił spadek zachorowań na:**

- płonicę z 123 na 33,
- krztusiec z 76 na 10
- COVID-19 z 576 na 456,
- biegunkę i zapalenie żołądkowo- jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu z 185 na 177
- WZW typu B z 15 na 12

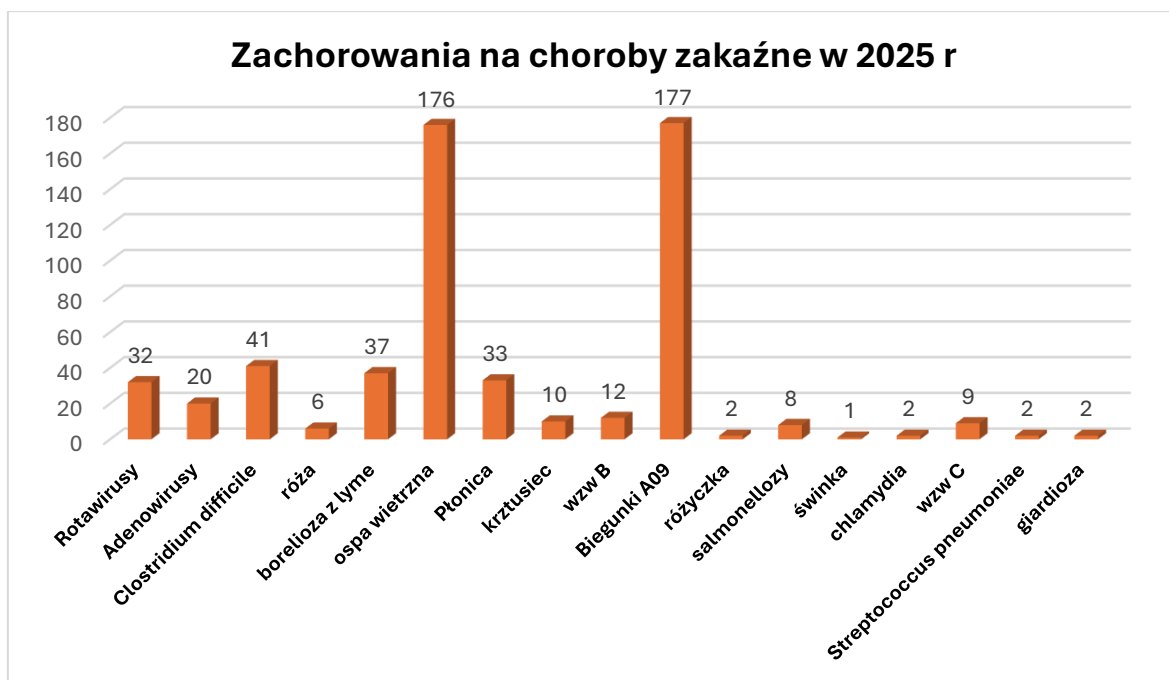
➤ **na tym samym poziomie, co w roku poprzednim utrzymywały się zachorowania na:**

- różyczkę
- salmonellozy
- świnkę
- choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie

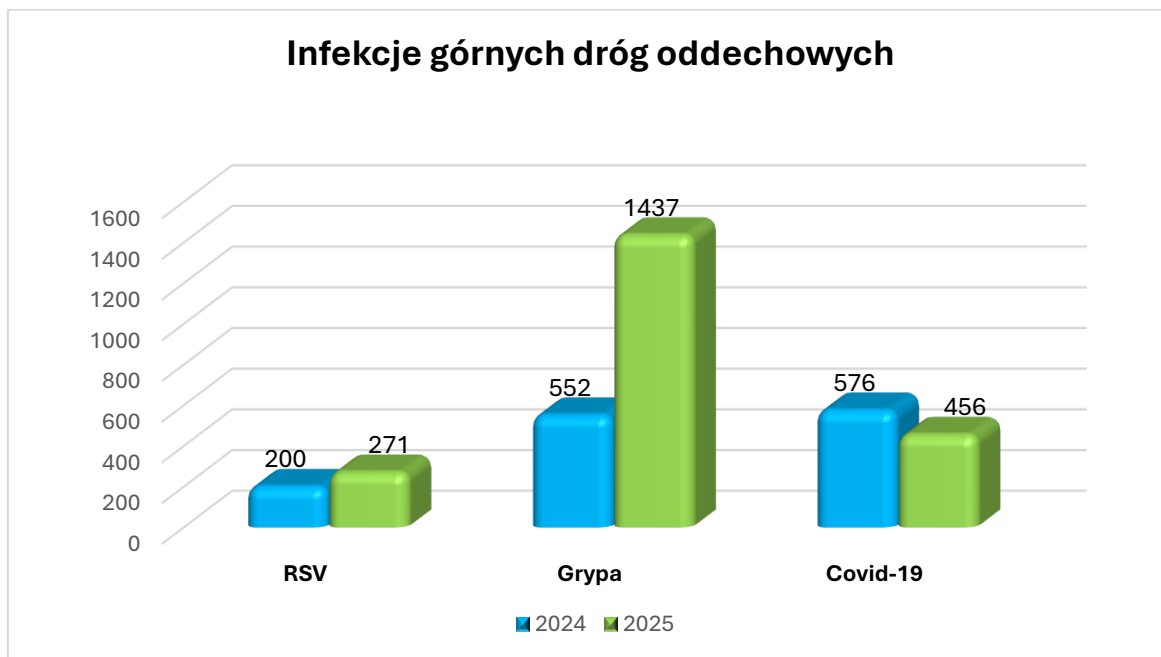
- kiłę nieokreśloną
- WZW typu C
- chorobę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae*
- giardiozę

W 2025 nie odnotowano zachorowań na: dur brzuszny, dury rzekome, czerwonkę oraz zatruc: enterotoksyną gronkowcową, toksyną botulinową, grzybami.

Zarejestrowano 9 nosicieli schorzeń jelitowych. Jedna osoba w związku z długotrwałym nosicielstwem została przeniesiona do rejestru nosicieli na następny rok. Pozostałe osoby skreślono z listy nosicieli. Odnotowano 8 przypadków zachorowań na Salmonellozy. Wszystkie osoby po zakończonej lekoterapii wykonały badania kontrolne w kierunku SS.

Wykres nr 1. Ogólny rozkład zachorowań na choroby zakaźne.

Wykres nr 2. Ogólny rozkład zachorowań na sezonowe infekcje górnych dróg oddechowych w latach 2024-2025

3. Ogniska ptasiej grypy:

W 2025 r. PSSE w Kępnie prowadziła nadzór w związku z wystąpieniem 2 ognisk wysoce zjadliwej grypy ptaków nad osobami zawodowo narażonymi na zakażenie HPAI tj. pracownikami i właścicielami fermy drobiu oraz pracownikami Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej zaangażowanych w zwalczanie ognisk. Żadna z osób, które miały kontakt z zakażonym ptactwem nie zachorowała na ptasią grypę.

4. Zapobieganie wściekliznie:

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 63 osoby pokąsane przez zwierzęta podejrzane o zakażenie wścieklizną. Najliczniejsze pokąsania to pogryzienia przez niedopilnowane lub bezpańskie psy. Spośród pokąsanych 3 osoby zakwalifikowano do szczepień p/wściekliznie. Żadna z wyżej wymienionych osób nie była hospitalizowana.

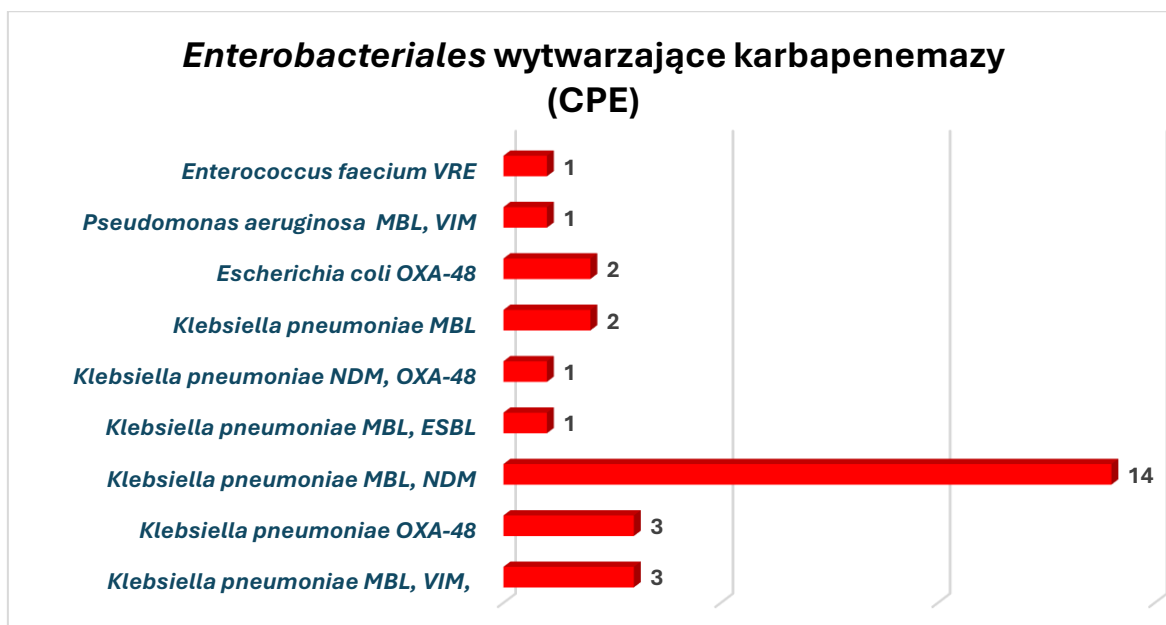
5. Zakażenia szpitalne:

W 2025 r. skontrolowano szpital powiatowy. Szczególną uwagę zwrócono na przestrzeganie procedur zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz pracę zespołu kontroli zakażeń szpitalnych. Analizowano: gromadzone w szpitalu informacje o zakażeniach i czynnikach alarmowych, prowadzony rejestr zakażeń

i czynników alarmowych oraz wykorzystanie badań z zakresu diagnostyki laboratoryjnej w tym mikrobiologicznej.

Najczęściej rejestrowanymi patogenami w szpitalu były: *Clostridium difficile*, *Klebsiella pneumoniae*, *Pseudomonas aeruginosa*, *Escherichia coli.*, *Rotawirusy*, RSV, wirus grypy. Wśród zarejestrowanych patogenów w 2025 r. zaobserwowano wzrost *Enterobacteriales* wytwarzających karbapenemazy (CPE).

W 2025 r. nie odnotowano ogniska szpitalnego wywołanego wystąpieniem czynnika alarmowego.

Wykres nr 3. Liczba wykrytych przypadków *Enterobacteriales* wytwarzających CPE w 2025 r.

6. Ocena w zakresie szczepień ochronnych:

- Wykonawstwo szczepień i kontrola placówek:

Szczepienia ochronne w Polsce wykonywane są zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych oraz Programem Szczepień Ochronnych, który ogłaszany jest co roku w formie Komunikatu przez Głównego Inspektora Sanitarnego.

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Kępnie sprawuje bieżący nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnych oraz bierze udział w dystrybucji nieodpłatnych

preparatów szczepionkowych w celu realizacji Programu Szczepień Ochronnych (PSO) na terenie powiatu kępińskiego.

Przeprowadzono zaplanowane kontrole we wszystkich punktach szczepień. Na terenie powiatu kępińskiego obowiązkowe szczepienia ochronne wykonywane są w 19 placówkach, w tym: 14 gabinetach lekarzy rodzinnych - nadzorowanych przez PPIS w Kępnie oraz w SPZOZ w Kępnie (1 Poradnia Lekarza POZ, 1 Oddział Noworodkowy, 1 Szpitalny Oddział Ratunkowy, 1 Oddział Chirurgiczny, 1 Stacja Dializ, 1 Poradnia Nefrologiczna).

W 2025 r. kontynuowano działania mające na celu poprawę warunków przechowywania preparatów szczepionkowych ze szczególnym uwzględnieniem zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego oraz opracowania przez podmioty lecznicze procedur w tym zakresie.

W trakcie kontroli zwracano również szczególną uwagę na:

- dokumentację medyczną,
- realizację obowiązkowego Programu Szczepień Ochronnych,
- stan zaszczepienia dzieci i młodzieży w ramach szczepień obowiązkowych i zalecanych,
- stan wyposażenia punktów szczepień w lodówki, termometry, sprzęt jednorazowego użytku, zestawy przeciwwstrząsowe,
- racjonalne gospodarowanie preparatami szczepionkowymi oraz maksymalne wykorzystywanie preparatów wielodawkowych,
- stan sanitarny pomieszczeń,
- przechowywanie szczepionek,
- informowano placówki o konieczności posiadania elektronicznego monitoringu temperatury, dzięki któremu jest stały nadzór nad preparatami szczepionkowymi,
- rejestr niepożądanych odczynów poszczepiennych.

W 2025 r. przeprowadzono kontrole w podmiotach medycznych, których przedmiotem była weryfikacja kart szczepień i ocena realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych

u osób, które nie ukończyły 19 roku życia. Kontrola odbyła się w dwóch etapach – w każdym z nich skontrolowano 14 placówek.

Populacja objęta obowiązkowym Programem Szczepień Ochronnych w roku 2025 to 12 092 dzieci i młodzieży w wieku 0-19 lat. Liczba ta uległa zwiększeniu o 266 w porównaniu do roku 2024. Ocenę realizacji Programu Szczepień Ochronnych za 2025 r. przeprowadzono w oparciu o analizę danych, zawartych w rocznych sprawozdaniach ze szczepień ochronnych MZ-54, sporządzonych przez świadczeniodawców prowadzących szczepienia. Stwierdza się, że wykonawstwo szczepień obowiązkowych poszczególnych roczników było na poziomie dobrym i kształtowało się na poziomie 97,0% - 100%.

W ramach Powszechnego Programu Szczepień przeciw HPV realizującego założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030 PSSE w Kępnie prowadziła dystrybucję preparatów szczepionkowych przeciwko HPV (wirusowi brodawczaka ludzkiego). Program skierowany został do dziewcząt i chłopców po ukończeniu 9. roku a do ukończenia 14. roku życia. Dostępne były 2 rodzaje szczepionek. Na terenie powiatu kępińskiego 7 placówek POZ realizowało ten program.

PSSE w Kępnie prowadziła również dystrybucję szczepionki dla kobiet w ciąży, które mogły skorzystać z bezpłatnych szczepień przeciwko krztuścowi w przychodniach podstawowej opieki zdrowotnej (POZ). Głównym celem szczepienia jest ochrona noworodków i niemowląt w pierwszych miesiącach życia przed zachorowaniem i hospitalizacją z powodu krztuśca.

W roku 2025 PSSE prowadziła również dystrybucję szczepionek przeciw COVID-19.

- Niepożądane Odczyny Poszczepienne- NOP.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kępnie zarejestrował 6 zgłoszeń niepożądanych odczynów poszczepiennych:

- 5 osób o odczynie łagodnym (1 osoba hospitalizowana), powrót w pełni do zdrowia.
- 1 osoba o odczynie ciężkim, osoba hospitalizowana, powrót w pełni do zdrowia.

- Osoby uchylające się od obowiązku wykonania szczepień.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kępnie prowadzi nadzór nad osobami uchylającymi się od obowiązku szczepień ochronnych. W takich przypadkach

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wszczyna postępowanie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Liczba rodziców, którzy nie zgłaszają się z dziećmi w wyznaczonych terminach do szczepień lub opóźniają ich realizację sukcesywnie wzrasta. Ponadto należy nadmienić, iż coraz większa liczba noworodków opuszcza oddziały szpitalne bez wykonania pierwszych podstawowych szczepień przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B oraz gruźlicy z powodu braku zgody rodziców na szczepienie.

Istotny wpływ na wzrost liczby osób niepoddających się ustawowemu obowiązkowi szczepień ochronnych na terenie powiatu miała aktywność ruchów antyszczepionkowych, poddających w wątpliwość potrzebę i bezpieczeństwo szczepień. Jedynie nieliczni rodzice jako powód uchylania się od zaszczepienia dzieci podają odrębność kulturową, wpływ środowisk propagujących medycynę alternatywną lub wcześniejszy niepożądany odczyn poszczepienny u dziecka podlegającego obowiązkowi szczepienia. W większości przypadków nie udało się jednak ustalić konkretnej przyczyny uchylania się od obowiązku szczepień ochronnych.

Rodzice nie dokonują wyboru lekarza POZ dla dziecka, co wiąże się z brakiem możliwości zweryfikowania stanu zaszczepienia dziecka lub składają rezygnację ze świadczeń lekarza POZ dla małoletnich dzieci. Dana przychodnia nie sprawuje wtedy nad tymi dziećmi profilaktycznej opieki zdrowotnej (np. szczepień czy bilansów).

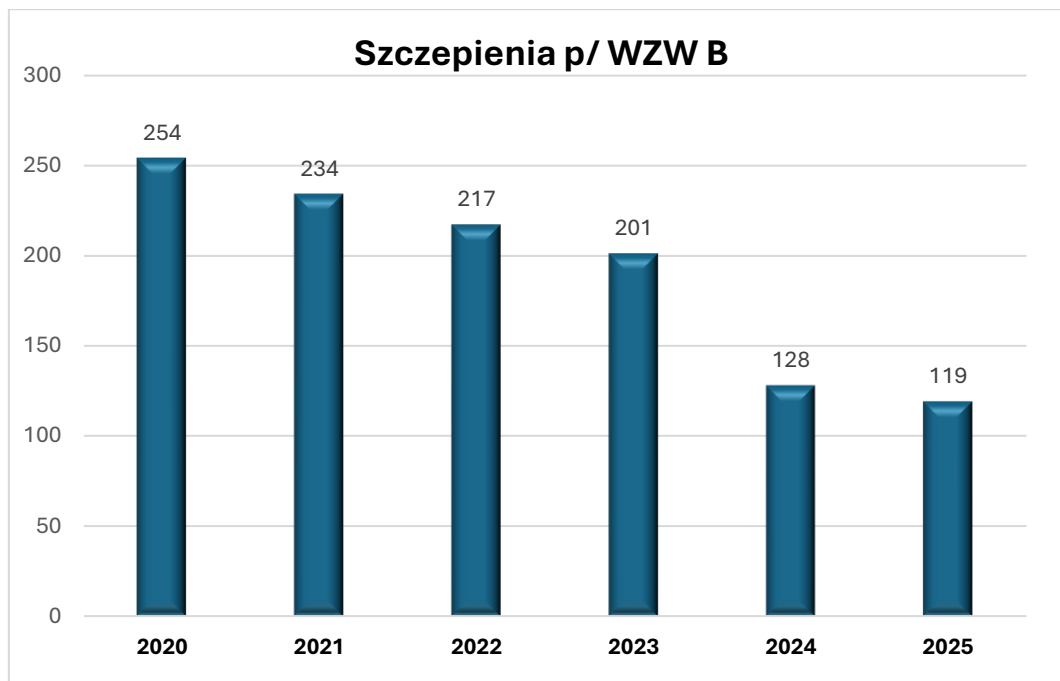
Do rodziców dzieci uchylających się od szczepień wystosowano pisma przypominające o obowiązku poddania dziecka szczepieniom ochronnym. Informowano o konsekwencjach prawnych w przypadku nie zastosowania się do powyższego obowiązku, tj. o wszczęciu postępowania egzekucyjnego w celu przymuszenia do wykonania wyżej wymienionego obowiązku.

W 2025 roku odnotowano wzrost liczby uchyleń od obowiązkowych szczepień zgłoszonych do PSSE w Kępnie, których było 81, co stanowi wzrost w porównaniu do 54 odmów w 2024 roku.

W zakresie działań w kierunku uzupełnienia zaległych szczepień wysłano pisma wzywające do uzupełnienia szczepień, wystawiono 58 upomnień oraz 28 tytuły wykonawcze z wnioskiem o nałożenie grzywny dla opiekunów nierealizujących szczepień ochronnych u swoich dzieci, które przekazano do Wojewody Wielkopolskiego jako organu uprawnionego do prowadzenia egzekucji administracyjnej w tym zakresie.

- Szczepienia zalecane:

W 2025 r. odnotowano spadek szczepień p/WZW typu B, szczepionkami zalecanymi w PSO.

Wykres nr 4. Szczepienia p/ WZW typu B w latach 2020-2025.

- Zachowanie łańcucha chłodniczego

Placówki POZ pobierają szczepionki z magazynu PSSE w Kępnie. W celu zapewnienia ciągłości łańcucha chłodniczego osoby upoważnione do odbioru szczepionek z PSSE, wyposażone są w termotorbę z wkładem lodowym, termometr oraz w rejestr temperatury. Placówki prowadzą papierowy rejestr temperatury szczepionek w chłodziarkach, z czego 10 placówek POZ używa systemu elektronicznego.

Transport szczepionek do PSSE zapewnia WSSE Poznań. Przestrzega się zasad przechowywania szczepionek zgodnie ze wskazaniem producentów.

Urządzenia chłodnicze w PSSE posiadają ciągły monitoring temperatur przez system nadzoru telemetrycznego temperatury poprzez sieć telefonii GSM wraz z powiadomianiem SMS i odczytem temperatur oraz rejestratory temperatur.

Dodatkowo przeprowadzana jest kontrola temperatury dwa razy dziennie i zapisywana w formie miesięcznej karty. Wdrożone są procedury postępowania dotyczące monitorowania warunków przechowywania i transportu preparatów szczepionkowych, postępowania w przypadku awarii urządzeń chłodniczych do przechowywania preparatów

szczepionkowych oraz zasad postępowania na wypadek wstrzymania i wycofania z obrotu preparatów szczepionkowych, a także postępowania ze szczepionkami niespełniającymi wymagań jakościowych.

Jednym z ważniejszych elementów skutecznego nadzoru nad dystrybucją preparatami szczepionkowymi, na poziomie stacji sanitarno-epidemiologicznej jest Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS).

7. Działalność nadzorowa w zakresie chorób zakaźnych:

Nadzór epidemiologiczny stanowi ciągle, systematyczne zbieranie danych dotyczących chorób lub zakażeń w lokalnej populacji. Kwalifikacja zgłoszonych zachorowań na choroby zakaźne odbywa się w oparciu o aktualne definicje przypadków chorób zakaźnych opracowane przez NIZHP-PZH na potrzeby nadzoru epidemiologicznego.

Pozyskane informacje o zagrożeniach zdrowotnych Państwowa Inspekcja Sanitarna włącza do funkcjonujących systemów monitorowania sytuacji epidemiologicznej w skali krajowej, które realizowane są na bieżąco poprzez wprowadzanie danych do:

- systemu Nadzoru Epidemiologicznego EPiBAZA,
- systemu ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej SEPIS,
- systemu rejestracji wywiadów epidemiologicznych SRWE,
- rejestru Ognisk Epidemiologicznych- ROE.

W ciągu roku przeprowadzono 700 dochodzeń epidemiologicznych w przypadkach zgłoszonych podejrzeń lub wystąpień chorób zakaźnych.

8. Działalność kontrolna:

W 2025 r. w kontrolowanych obiektach, szczególną uwagę zwracano na przestrzeganie procedur zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (procedury mycia i dezynfekcji rąk, postępowania po ekspozycji, mycia i dezynfekcji sprzętu medycznego, sprzątnięcia i dezynfekcji pomieszczeń, powierzchni dotykowych i bezdotykowych, postępowania z brudną bielizną i odpadami medycznymi oraz skażonym materiałem biologicznym). Analizowano dokumenty potwierdzające wdrożenie procedur (karty dezynfekcji, ewidencja zużycia środków dezynfekcyjnych, ewidencja wytwarzanych odpadów). Sprawdzano rejestr zgłaszanych chorób zakaźnych, raport z kontroli wewnętrznej oraz dokumentację zdrowotną personelu medycznego.

W 2025 r. przeprowadzono 65 kontroli sanitarnych lecznictwa otwartego w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego oraz 28 dodatkowych kontroli w ramach ogólnopolskiej akcji kontroli kart uodpornienia dzieci do ukończenia 19 roku życia.

W czasie kontroli sanitarnych nie stwierdzono poważniejszych uchybień mających wpływ na zagrożenie dla zdrowia publicznego.

9. Współpraca z innymi jednostkami:

W 2025 r. Stanowisko Pracy ds. Epidemiologii współpracowało z następującymi instytucjami: Weterynaryjną Inspekcją Sanitarną, Urzędami Gmin, SPZOZ Kępno, WS ZZOZ Chorób Płuc i Gruzlicy w Wolicy k/Kalisza, Urzędem Wojewódzkim, PSSE z całego kraju.

10. Podsumowanie:

Sytuacja epidemiologiczna zachorowalności na choroby zakaźne w 2025 roku charakteryzuje się wzrostem zapadalności na choroby sezonowe- infekcje górnych dróg oddechowych: grypę i RSV oraz spadkiem zachorowalności na COVID-19 w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Z roku na rok wzrasta liczba diagnozowanych osób w kierunku COVID, RSV i grypy. Zauważalny jest trend wzrostowy w wykonywaniu badań antygenowych przez lekarzy. Coraz częściej wykonywane są również samodzielne testy przez osoby chore, co powoduje szybsze identyfikowanie wirusów.

W roku 2025 zaobserwowano znaczny wzrost zachorowań na *Clostridium difficile* głównie u osób po długotrwałej antybiotykoterapii oraz wzrost liczby wykrywanych zakażeń *Klebsiellą pneumoniae*.

W szczepieniach ochronnych największy niepokój budzi wzrost liczby noworodków opuszczających oddziały szpitalne bez wykonania pierwszych podstawowych szczepień z powodu braku zgody rodziców oraz sukcesywny wzrost liczby rodziców, którzy nie zgłaszają się z dziećmi w wyznaczonych terminach do szczepień lub opóźniają ich realizację.

Zaobserwowano duże zainteresowanie szczepieniami przeciwko krztuścowi wśród kobiet w ciąży. Wynika to z wprowadzenia bezpłatnych szczepień (refundacji) oraz rosnącej świadomości zagrożeń, jakie ta choroba stanowi dla noworodków i niemowląt w pierwszych miesiącach życia.

III. HIGIENA KOMUNALNA

1. Ocena jakości wody w powiecie.

Skontrolowano stan sanitarno-techniczny 21 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, 1 indywidualne ujęcie wody (SPZOZ w Kępnie) oraz sieć w m. Rzetnia, która jest zaopatrywana w wodę z wodociągu w Ostrzeszowie – nieprawidłowości nie stwierdzono. W roku sprawozdawczym przeprowadzono prace związane zmodernizacją Stacji Uzdatniania Wody w Bralinie, czyszczeniem zbiornika na Stacji Uzdatniania Wody w Kępnie, renowacją studni na Stacji Uzdatniania Wody w Laskach, wymianą pomp hydroforowych na Stacji Uzdatniania Wody w Nowej Wsi Książęcej oraz przebudową rurociągów na Stacji Uzdatniania Wody w Myjomicach.

W ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia w 2025 roku w 14 wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę odnotowano przekroczenia parametrów: liczby bakterii gr. coli, E. coli, ogólnej liczby mikroorganizmów w temp. 22°C, mętności, azotanów, benzo(a)pirenu. Czas tych przekroczeń był krótkotrwały, a niskie wartości nie stanowiły zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi.

W 1 indywidualnym ujęciu wody zaopatrującym obiekt noclegowy, w ciągu roku stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia ze względu na przekroczenia parametru mętności i manganu. Po podjętych działaniach naprawczych i ponownych badaniach w ramach kontroli wewnętrznej oraz urzędowej, przekroczeń nie stwierdzono.

Łącznie ze wszystkich wodociągów w 2025 r. pobrano 125 próbek wody przeznaczonej do spożycia w zakresie monitoringu grupy A i B.

Po badaniach wody wykonanych w ramach kontroli urzędowych oraz kontroli wewnętrznych, PPIS w Kępnie wydaje oceny o przydatności wody – zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z dnia 7 grudnia 2017 r.

Na koniec 2025 roku wszystkie nadzorowane wodociągi spełniały wymagania krajowych norm jakości wody.

2. Ocena jakości wody na pływalniach.

W ramach kontroli urzędowej nad jakością wody w pływalni Qarium Kępno pobrano 35 próbek wody oraz 8 próbek wody ciepłej na obecność bakterii *Legionella sp.*

W roku sprawozdawczym w natryskach damskich oraz męskich stwierdzono wysokie skażenie bakteriami *Legionella sp.* Zarządca pływalni niezwłocznie po otrzymaniu sprawozdań z badań zdemontował perlatory z dysz natryskowych oraz baterii umywalkowych, co przyczyniło się do znacznego zmniejszenia emisji aerozolu wodno-powietrznego. Następnie przeprowadzono płukanie oraz dezynfekcję chemiczną i termiczną instalacji. Natryski w pływalni funkcjonowały przy przekroczeniu dopuszczalnych wartości przez okres 16 dni. Natychmiastowe działania naprawcze pozwoliły na skuteczne ograniczenie zagrożenia dla bezpieczeństwa zdrowotnego osób korzystających z natrysków.

W ramach kontroli urzędowej nad jakością wody w pływalni Słupia pod Kępnem pobrano 5 próbek wody oraz 3 próbki wody ciepłej na obecność bakterii *Legionella sp.* – jakość wody spełniała normy określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

3. Ocena jakości wody w miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli.

Miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli znajduje się w m. Mikorzyn i było zarządzane przez organizatora - firmę zewnętrzną, która odpowiadała za jakość wody, stan sanitarno-techniczny budynków kubaturowych oraz plaży.

Sezon kąpielowy trwał 30 dni (zgodnie z zaopiniowanym przez PPIS w Kępnie projektem uchwały Rady Miejskiej w Kępnie w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli).

Na podstawie wyników badania wody wykonanych przez organizatora wydano 2 oceny stwierdzające przydatność wody do kąpieli.

4. Dom Pomocy Społecznej.

Przeprowadzono 1 kontrolę obiektu, nie stwierdzono nieprawidłowości. Ogólny stan sanitarno-techniczny ocenia się jako bardzo dobry. Przeprowadzone w 2025 r. w ramach kontroli urzędowej badania jakości wody ciepłej z instalacji wewnętrznej nie wykazały obecności bakterii *Legionella sp.*

5. Noclegownie i inne obiekty pomocy społecznej.

Przeprowadzono 1 kontrolę noclegowni oraz Ośrodka Wsparcia Rodziny w Kryzysie, nie stwierdzono nieprawidłowości. Kontroli podlegał m.in. stan higieniczno–sanitarny oraz techniczny, postępowanie z odpadami, postępowanie z bielizną, przestrzeganie zakazu palenia tytoniu i e-papierosów.

Ogólny stan sanitarno-techniczny oraz porządkowy noclegowni ocenia się jako dostateczny, Ośrodka jako dobry.

6. Zakład pogrzebowy.

Przeprowadzono 1 kontrolę obiektu, nie stwierdzono nieprawidłowości. Ocenie podlegały m.in. warunki przechowywania oraz transportu zwłok i szczątków ludzkich, przygotowywania zwłok lub szczątków ludzkich do pochówku, utrzymania czystości, postępowania z odpadami. Ogólny stan sanitarno-techniczny oraz porządkowy obiektu ocenia się jako bardzo dobry.

7. Motele i inne obiekty świadczące usługi hotelarskie.

W roku 2025 bazę noclegową stanowiły 2 motele oraz 14 innych obiektów świadczących usługi hotelarskie. Łącznie w obiektach noclegowych przeprowadzono 4 kontrole. Stan sanitarno-techniczny oraz porządkowy nie budził zastrzeżeń.

8. Zakłady branży „beauty” (tj. fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej).

W roku 2025 zewidencjonowane zostały 194 obiekty, przeprowadzono 96 kontroli.

Ogólny stan sanitarno-techniczny w kontrolowanych obiektach ocenia się jako dobry oraz bardzo dobry. W siedmiu zakładach za stwierdzone podczas kontroli uchybienia nałożono mandaty karne na łączną kwotę 2100 zł. Ponowne kontrole tych obiektów nie wykazały nieprawidłowości.

9. Usługi solaryjne.

Mając na względzie ochronę zdrowia ludzi przed szkodliwym działaniem sztucznego promieniowania ultrafioletowego (UV) emitowanego przez urządzenia wykorzystywane do naświetlania skóry skontrolowano 1 obiekt, w którym nie stwierdzono nieprawidłowości.

10. Stan sanitarny podmiotów leczniczych.

Lecznictwo zamknięte.

W ewidencji znajdował się 1 podmiot – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kępnie.

W roku sprawozdawczym ukończono modernizację Pracowni Endoskopii oraz utworzono Oddział Ortopedyczny.

W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie sanitarno-technicznym oraz porządkowym. Natomiast w związku z niedostosowaniem się podmiotu do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą, wydano decyzję nakazującą dostosowanie pomieszczeń Oddziału Internistycznego, Oddziału Nefrologicznego oraz Oddziału Chirurgicznego do wymagań ww. rozporządzenia.

Lecznictwo otwarte.

W ewidencji znajdowało się 109 podmiotów leczniczych, skontrolowano 28. Nie stwierdzono nieprawidłowości, stan sanitarno-techniczny oraz porządkowy placówek nie budził zastrzeżeń.

Wydano:

- Decyzje zezwalające (ekshumacje, wywóz zwłok za granicę): 14
- Decyzje płatnicze: 21
- Decyzje nakazowe: 2
- Decyzję zatwierdzenia laboratorium: 1
- Decyzje stwierdzające przydatność wody do spożycia: 25
- Postanowienia: 22
- Oceny dotyczące jakości wody: 133
- Ocenę obszarową: 1
- Oceny roczne pływalni: 2
- Oceny higieniczne dotyczące stosowania materiałów przy pracach na stacji uzdatniania wody: 8
- Weryfikacje materiałów i wyrobów stosowanych w procesach uzdatniania i dystrybucji wody: 8

Łącznie przeprowadzono 301 kontroli.

11. Podsumowanie

W roku sprawozdawczym nie stwierdzono występowania zagrożeń sanitarno-epidemiologicznych. W trakcie kontroli przeprowadzono działania edukacyjno-informacyjne, podnoszące świadomość społeczeństwa na temat zagrożeń zdrowotnych, które dotyczyły przede wszystkim:

- właściwej eksploatacji wewnętrznej sieci wodociągowej, celem zmniejszenia ryzyka występowania bakterii z rodzaju *Legionella*,
- badań wody na obecność bakterii *Legionella* w podmiotach wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne budynkach użyteczności publicznej, w których w trakcie ich użytkowania wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny.
- postępowania z odpadami,
- postępowania z bielizną czystą i brudną,
- utrzymania właściwego stanu higieniczno-sanitarnego i technicznego pomieszczeń/urządzeń obiektu,
- zakazu palenia wyrobów tytoniowych i e-papierosów,
- opracowania i wdrożenia stosownych procedur (np. mycia, dezynfekcji, sterylizacji itp.),

Dokumentacja fotograficzna.

Fotografia 1 Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kępnie – Pracownia Endoskopii

Fotografia 2 Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kępnie – Pracownia Endoskopii

Fotografia 3 Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kępnie – Pracownia Endoskopii

Fotografia 4 Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kępnie – Pracownia Endoskopii

Fotografia 5 Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kępnie – Pracownia Endoskopii

Fotografia 6 Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kępnie – Pracownia Endoskopii

Fotografia 7 Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kępnie – Pracownia Endoskopii

Fotografia 8 Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kępnie – Pracownia Endoskopii

Opracowanie:

Joanna Horosiewicz

Maria Tajnert

Dominika Wiatrak

IV. HIGIENA ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

1. Zakres nadzoru sanitarnego

W ramach prowadzonej działalności pracownicy Higieny Żywności, Żywienia realizują zadania dotyczące:

- sprawowania bieżącego nadzoru nad zakładami produkcyjnymi oraz wprowadzającymi do obrotu środki spożywcze, poprzez przeprowadzanie kontroli sanitarnych,
- podejmowania działań w zakresie Systemu RASFF (Rapid Alert System for Food and Feed), będącego Systemem Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt. System ma na celu niezwłoczne wycofanie z obrotu lub produkcji, żywności stwarzającej zagrożenie dla zdrowia lub życia,
- sprawowania nadzoru nad jakością wprowadzanych do obrotu środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, poprzez pobieranie próbek do badań laboratoryjnych,
- prowadzenia nadzoru nad jakością żywienia różnych grup ludności w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, tj. zakładach opieki zdrowotnej, stołówkach szkolnych i przedszkolnych, stołówkach pracowniczych, obozach kolonijnych, itp.,
- opracowywania ognisk zatruc pokarmowych i zatruc grzybami,
- prowadzenia postępowania administracyjnego na skutek stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości lub uchybień stanu sanitarno-higienicznego,
- przyjmowania i realizacji zgłaszanych przez klientów interwencji oraz wniosków,
- dokonywania opracowań i analiz na podstawie posiadanej dokumentacji pokontrolnej, związanych z bezpieczeństwem żywności i żywienia, materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz kosmetykami,
- przeprowadzania postępowania związanego z zatwierdzaniem i rejestracją zakładów żywnościowo-żywnościowych.
- przeprowadzanie kontroli na targowiskach oraz w zakładach żywienia zbiorowego, w związku z wprowadzeniem wzmożonego i wnikliwego nadzoru nad sprzedażą mięsa oraz odpadami gastronomicznymi, z powodu występowania przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF).

- stosowanie systemu TRANCES-NT przy kontrolach granicznych niektórych towarów przywożonych z państw trzecich.

2. Przedstawienie stanu sanitarnego obiektów żywności, żywienia oraz przedmiotów użytku.

W roku 2025 Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Kępnie obejmowała nadzorem 657 obiektów żywieniowo – żywnościowych, w tym 17 środków transportu, 17 obiektów ruchomych i tymczasowych.

W nadzorowanych obiektach przeprowadzono 283 kontroli i rekontroli.

Wydano 10 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień oraz 1 decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie wydania decyzji nakazującej usunięcie uchybień. Winnych zaniedbań ukarano 7 mandatami karnymi, na łączną kwotę 1700 PLN.

W obiektach żywieniowo – żywnościowych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu, w związku z realizacją planu poboru prób na rok 2025, pobrano 108 prób żywnościowych oraz 1 próbę materiałów i wyroby do kontaktu z żywnością. Według wytycznych wynikających z planu poboru próbek pod względem mikrobiologicznym przebadano **87 prób**, natomiast pod względem chemicznym przebadano **19 prób**.

Dodatkowo pobrano 1 próbę truskawek w ramach urzędowej kontroli żywności w kierunku metale w związku z realizacją „planu działania na 2025r. dotyczący produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego”

Zdyskwalifikowano 1 próbę fasolki szparagowej ze względu na przekroczenie NDP sumy kaptanu i THPI wyrażona jako kaptan w związku z czym przeprowadzono kontrolę interwencyjną na stoisku owocowo - warzywnym w którym została pobrana kwestionowana próba, przekazano sprawę do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Oleśnicy mający pod nadzorem gospodarstwo rolne z którego pochodziła kwestionowana fasolka szparagowa oraz utworzono powiadomienie informacyjne w systemie iRASFF.

Przeprowadzono 10 kontroli tematycznych w związku ze wzmożonym nadzorem nad jakością tłuszczów smażalniczych stosowanych w zakładach produkcji żywności i zakładach małej gastronomii. Podczas kontroli przeprowadzono badanie zawartości związków polarnych w urządzeniu do smażenia za pomocą oleotestu. Otrzymano wynik zawartości związków polarnych były zgodne z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 25 września 2012 r. w sprawie określenia maksymalnych poziomów substancji

zanieczyszczających, które mogą znajdować się w tłuszczach stosowanych do smażenia, oraz kryteriów dla metod analitycznych stosowanych do ich oznaczania.

Pracownicy działu HŻiŻ w ramach wzmożonego nadzoru sanitarnego nad obiektami produkcji i obrotu żywności, a zwłaszcza obiektów żywienia zbiorowego w dni wolne od pracy przeprowadzili łącznie 63 kontrole (w tym kontrole zakładów, które obsługiwały kolonie).

Ustalenia z kontroli w związku z zaistniałymi nieprawidłowościami dały podstawę do wydania 1 decyzji administracyjnej dotyczącej usunięcia uchybień technicznych ze względu na niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń: ściany, sufity.

W większości zakładów stan sanitarno-techniczny był prawidłowy. Surowce, składniki oraz wyroby gotowe przechowywane odpowiednio z zachowaniem łańcucha chłodniczego oraz tak aby zapewnić bezpieczeństwo oferowanych do sprzedaży posiłków. Nie stwierdzono środków spożywczych, surowców nieodpowiadających wymaganiom zdrowotnym. Otoczenia zakładu utrzymane w czystości.

Nadzór obejmował także kontrole podczas wydarzeń okolicznościowych typu festyn, gdzie nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-technicznych obiektów żywnościowych.

3. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁAŃ NADZOROWYCH PODJĘTYCH W POSZCZEGÓLNYCH GRUPACH OBIEKTÓW W 2025 ROKU.

3.1 Obiekty obrotu żywnością.

SKLEPY SPOŻYWCZE

Sklepy spożywcze stanowią najliczniejszą grupę ewidencjonowanych obiektów żywności i żywienia w powiecie kępińskim. Stan sanitarny sklepów spożywczych jest zróżnicowany. W 2025r. skontrolowano 86 sklepy spożywcze (w tym supermarkety). Oceniono na podstawie arkusza stanu sanitarnego 30 sklepów (w tym supermarketów).

Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości należą:

- niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń: ściany, sufity,
- nieprawidłowy stan sanitarny pomieszczeń i wyposażenia zakładów,
- art. spożywcze przeterminowane, produkty spożywcze nieodpowiadające wymaganiom zdrowotnym.
- brak rejestrów dobrej praktyki higienicznej

Ustalenia z kontroli w związku z zaistniałymi nieprawidłowościami dały podstawę do:

- wydania 7 decyzji administracyjnych na usunięcie uchybień w sklepach spożywczych oraz w supermarketach,
- w ramach postępowania mandatowego nałożono 3 mandaty karne na kwotę 700 PLN,

Pracownicy pionu HŻiŻ przeprowadzili w sklepach spożywczych i supermarketach 15 kontroli interwencyjnych w związku z:

- na niewłaściwą jakość zdrowotną oferowanych do sprzedaży produktów (przeterminowanych, zgnitych warzyw i owoców).
- pisemną wiadomością konsumenta na niewłaściwe warunki przechowywania lodów
- brak książeczek do celów sanitarno - epidemiologicznych
- wycofaniem z obrotu produktów w ramach funkcjonowania systemu RASFF.

3.1.1 Obiekty produkcji żywności.

PIEKARNIE

Skontrolowano 7 piekarni. Wydano 1 decyzję na usunięcie uchybień oraz 2 mandaty karne na kwotę 600 zł.

Stwierdzano następujące nieprawidłowości:

- niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń: ściany, sufity, podłogi.
- Niewłaściwy stan sanitarny pomieszczeń zakładu
- Brak odzieży ochronnej pracowników
- brak do wglądu orzeczeń do celów sanitarno – epidemiologicznych

WYTWÓRNIE SUPLEMENTÓW DIETY

Na terenie kontrolowanym przez tutejszą stację jest jeden zakład, który zajmuje się produkcją suplementów diety. Wytwarzanie suplementów diety m.in.: na bazie oleju konopnego pochodzącego z nasion konopi siewnej (*Cannabis sativa* L.), witaminowych, tłuszczowych i maceratów ziołowych. Produkcja żywności na bazie konopi siewnej (*Cannabis sativa* L.), typu: olej konopny, mąka konopna, makuch konopny oraz konfekcjonowanie żywności m.in. łuskane oraz niełuskane nasiona konopi, białko konopne, liofilizowane kiełki konopne, herbaty konopnej produkowanej z liści konopi. Sprzedaż internetowa suplementów diety oraz produktów spożywczych pakowanych jednostkowo.

W nadzorowanym zakładzie produkcyjnym przeprowadzono 1 kontrolę sprawdzającą ciąg dalszy sprawy z 2024r. oraz 1 kontrolę interwencyjną internetową przedsiębiorstwa w związku z pismem WPWIS dotyczącym wprowadzania do obrotu suplementów diety zawierających substancje niedozwolone sprawa nadal w toku.

Kontrola internetowa dała podstawę do przekazania sprawy do Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w związku z oferowaniem do sprzedaży produktów zakwalifikowanych jako suplementy diety, a zawierających substancję czynną N-acetylocysteinę w ilości kwalifikującej je jako produkty lecznicze.

Została wydana decyzja PPIS w Kępnie na zapewnienie prawidłowego oznakowania produktów (zamieszczania prawidłowych treści podczas prezentacji w na stronie internetowej) w zakresie informacji na temat żywności, prezentacji, właściwości suplementów diety będących przedmiotem kontroli a zamieszczonych w ofertach stosowanych na stronie internetowej. Kontrola internetowa wykazała również liczne nieprawidłowości w sposobie prezentacji oraz reklamy suplementów diety.

PRODUCENCI W WARUNKACH DOMOWYCH

W 2025r. pod nadzorem było 12 zakładów. Kontrole zostały przeprowadzone w 3 zakładach, ilość przeprowadzonych kontroli 5 w tym 2 kontrole interwencyjne w związku ze skargami petentów na niewłaściwą jakość zdrowotną produkowanych posiłków typu sushi.

Jedna kontrola sanitarna interwencyjną zakładu w związku z pisemną anonimową interwencją na prowadzenie działalności bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej (produkcja sushi w warunkach domowych) potwierdziła opisany fakt w zgłoszeniu interwencyjnym, co skutkowało skierowaniem przez PPIS w Kępnie do WPWIS wniosku o nałożenie kary pieniężnej na podstawie art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2023 poz.1448 tj.), w związku z naruszeniem przez podmiot art. 103 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy, sprawa rozpatrywana przez WPWIS.

3.1.2 Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego.

W 2025 roku sklasyfikowano 15 zakładów żywienia zbiorowego otwartego, w tym 10 małej gastronomii. Przeprowadzono łącznie 43 kontrole w tym 29 zakładów małej gastronomii.

Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości należą:

- niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń: ściany, sufity,
- usunięcie zbędnego sprzętu,
- nieprawidłowy stan sanitarny pomieszczeń,

Ustalenia z kontroli w związku z zaistniałymi nieprawidłowościami dały podstawę do wydania 2 decyzje administracyjne dotyczące usunięcia uchybień technicznych oraz 1 mandat karny na kwotę 200 zł.

Ponadto pracownicy pionu HŻiŻ przeprowadzili w zakładach żywienia zbiorowego otwartego 8 kontroli interwencyjnych w związku z:

- interwencją klienta na niewłaściwą jakość zdrowotną oferowanych do sprzedaży posiłków
- na występowanie szkodników
- wycofaniem z obrotu produktów w ramach funkcjonowania systemu RASFF.

3.1.3 Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego

3.1.4.1. Jakość żywienia w jednostkach systemu oświaty

STOŁÓWKI SZKOLNE

Sklasyfikowano 7 zakładów, przeprowadzono 7 kontroli. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych dokonano oceny teoretycznej 5 jadłospisów, 4 jadłospisy oceniono jako nieprawidłowe.

Weryfikacja jadłospisów została przeprowadzona w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach oraz z wytycznymi zawartymi w publikacji pt. „Normy żywienia dla populacji Polski i ich zastosowanie” (Normy żywienia 2020) pod redakcją Mirosława Jarosza, Ewy Rychlik, Katarzyny Stoś, Jadwigi Charzewskiej. Ocena jakościowa polegała na dokonaniu charakterystyki zaplanowanego jadłospisu, dotyczy składu poszczególnych posiłków.

We wszystkich analizowanych jadłospisach podawane są alergeny w związku z obowiązkiem podawania informacji o alergenach na kartach jadłospisów zgodnie z wymaganiami zał. II (Substancje lub produkty powodujące alergie lub reakcje nietolerancji) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia

25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (Dz. Urz. UE L 304 z 22.11.2011, s 18 z późn. zm).

Podstawą kwestionowania jadłospisów były m.in. : brak wymaganej porcji warzyw oraz brak porcji mleka lub przetworów mlecznych w dwóch dniach w dekadzie, oraz brak podawania porcja ryby w dekadzie, brak podawania kaloryczności posiłków.

Poinformowano dyrektora placówki o nieprawidłowościach, celem podjęcia odpowiednich działań naprawczych.

Nie wydano decyzji na usunięcie uchybień technicznych w szkołach.

STOŁÓWKI W PRZEDSZKOLACH

Sklasyfikowano 6 zakładów, przeprowadzono 6 kontroli. Nie wydano decyzji na usunięcie uchybień technicznych.

W nadzorowanych obiektach dokonano 8 ocen teoretycznych jadłospisów. Przeprowadzona analiza jadłospisów dała podstawę do kwestionowania 6 jadłospisów.

Weryfikacja jadłospisów została przeprowadzona w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach oraz z wytycznymi zawartymi w publikacji pt. „Normy żywienia dla populacji Polski i ich zastosowanie” (Normy żywienia 2020) pod redakcją Mirosława Jarosza, Ewy Rychlik, Katarzyny Stoś, Jadwigi Charzewskiej. Ocena jakościowa polegała na dokonaniu charakterystyki zaplanowanego jadłospisu, dotyczy składu poszczególnych posiłków.

We wszystkich analizowanych jadłospisach podawane są alergeny w związku z obowiązkiem podawania informacji o alergenach na kartach jadłospisów zgodnie z wymaganiami zał. II (Substancje lub produkty powodujące alergie lub reakcje nietolerancji) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (Dz. Urz. UE L 304 z 22.11.2011, s 18 z późn. zm).

Podstawą kwestionowania jadłospisów były m.in.: brak wymaganej porcji warzyw, brak wymaganej ilości porcji mleka lub przetworów mlecznych, brak podawania porcja ryby w dekadzie, brak podawania kaloryczności posiłków.

Poinformowano dyrektora placówki o nieprawidłowościach, celem podjęcia odpowiednich działań naprawczych.

STOŁÓWKI NA KOLONIACH, PÓLKOLONIACH I OBOZACH

W 2025r. kolonie odbywały się w 2 zakładach stacjonarnych - łącznie przeprowadzono 5 kontroli. Stan sanitarno-techniczny zakładów nie wykazał nieprawidłowości.

Podczas trwania półkolonii nie oceniono jadłospisów.

3.1.5 Pozostałe obiekty żywienia zbiorowego typu zamkniętego.

SKLEPIKI SZKOLNE I STOŁÓWKI PRACOWNICZE

Pod nadzorem tutejszej stacji w roku 2025r. był 1 sklepik szkolny (nie prowadzono kontroli); 3 stołówki pracownicze (nie prowadzono kontroli).

Stołówki w żłobkach i domach małego dziecka

W 2025r. pod nadzorem były 3 stołówki w żłobkach i domach małego dziecka, w 2025 roku nie przeprowadzono kontroli sanitarnych z uwagi na częstotliwość wynikającą z analizy ryzyka.

3.1.6 Produkcja pierwotna, dostawy bezpośrednie, RHD – krótka charakterystyka wskazanych obiektów.

PRODUKCJA PIERWOTNA

Pod nadzorem tutejszej stacji jest 96 producentów pierwotnych, w bieżącym roku sklasyfikowano 5 gospodarstw rolnych, przeprowadzono 6 kontroli.

PRODUCENCI PIERWOTNI I ROLNICZY HANDEL DETALICZNY

Pod nadzorem tutejszej stacji jest 12 producentów pierwotnych prowadzących jednocześnie rolniczy handel detaliczny. Sklasyfikowano 2 producentów pierwotnych, przeprowadzono 5 kontroli.

3.1.7 Środki transportu.

Żywność przewożona jest w samochodach przystosowanych do transportu przez właścicieli zakładów produkujących żywność i wprowadzających do obrotu oraz specjalistyczne firmy transportowe i fizyczne osoby świadczące usługi transportowe.

W ogólnej ocenie warunki przewozu żywności ulegają systematycznej poprawie; zakłady te posiadają na ogół własne środki transportu, prawidłowe, w dobrym stanie technicznym i przeznaczone wyłącznie do przewozu środków spożywczych. Środki transportu posiadają pozytywne decyzje organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Będące pod nadzorem środki transportu posiadają wdrożone dobre praktyki higieniczne.

Pod nadzorem tutejszej stacji jest 17 środków transportu, w bieżącym roku sklasyfikowano 1 środek transportu, przeprowadzono 3 kontrole.

3.1 Kontrole weekendowe.

Pracownicy działu HŻiŻ w ramach wzmożonego nadzoru sanitarnego nad obiektami produkcji i obrotu żywności, a zwłaszcza obiektów żywienia zbiorowego w dni wolne od pracy przeprowadzili łącznie 63 kontrole (w tym kontrole zakładów, które obsługiwały kolonie).

Ustalenia z kontroli w związku z zaistniałymi nieprawidłowościami dały podstawę do wydania 1 decyzji administracyjnej dotyczącej usunięcia uchybień technicznych ze względu na niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń: ściany, sufity.

W większości zakładów stan sanitarno-techniczny był prawidłowy. Surowce, składniki oraz wyroby gotowe przechowywane odpowiednio z zachowaniem łańcucha chłodniczego oraz tak aby zapewnić bezpieczeństwo oferowanych do sprzedaży posiłków. Nie stwierdzono środków spożywczych, surowców nieodpowiadających wymaganiom zdrowotnym. Otoczenia zakładu utrzymane w czystości.

Nadzór obejmował także kontrole podczas wydarzeń okolicznościowych typu festyn, gdzie nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-technicznych obiektów żywnościowych.

Podczas kontroli weekendowych w 5 obiektach małej gastronomii dokonano oceny jakości tłuszczów smaźalniczych stosowanych do produkcji. Przeprowadzono badanie zawartości związków polarnych w urządzeniu do smażenia frytek za pomocą oleotestu. Otrzymano wyniki na poziomie 17-23% zawartości związków polarnych co jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 25 września 2012 r. w sprawie określenia maksymalnych poziomów substancji zanieczyszczających, które mogą znajdować się w tłuszczach stosowanych do smażenia, oraz kryteriów dla metod analitycznych stosowanych do ich oznaczania.

6. Ocena spraw załatwianych w systemie RASFF.

W 2025r. otrzymano 17 powiadomieniami alarmowymi oraz informacyjnymi w systemie RASFF w związku z którymi pracownicy pionu Higieny Żywności przeprowadzili łącznie 20 kontroli interwencyjnych. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono w obrocie kwestionowanych produktów.

Powiadomienia dotyczy:

- przekroczenia NDP sumy 35 alkaloidów pirylyzdynowych w oregano suszonym,
- produktów wytworzonych z partii mięsa wieprzowego w której stwierdzono benzoimidazole
- obecności ditlenku tytanu (E 171) w barwnikach spożywczych FOOD COLOURS
- przekroczenia NDP licznych pestycydów w produkcie Weinblätter eingelegt 680g marki Armenium.
- stwierdzenia obecności Salmonelli ssp. w produkcie ”Sezam łuskany 200g firmy Kresto.
- przekroczenia NDP tlenu etylenu oraz chloropiryfosu w produkcji pn. Kúmmel gemahlen (kminek mielony)
- wykrycia obecności Salmonella spp. W produkcie pn. „Kalite – Kebab drobiowy surowy, Udo, filet 5 kg” - produkt mrożony
- występowania w obrocie nieoznakowanego napromieniowania suplementu diety pn. ASHWAGANDHA
- stwierdzenia obecności sumy węglowodorów aromatycznych oleju mineralnego (MOAH) na poziomie 520 (+/- 156) mg/kg – ppm w produkcie pn. Chipsy z batatów
- sprzedaży przez Internet nieautoryzowanej nowej żywności suplement diety Graviola 530 mg, marki Swanson zawierający w swoim składzie: Grawioli liście (Annona muricata).
- przekroczenia NDP kadmu w kolbach kukurydzy
- obecności Salmonelli spp. w suplemencie diety pn. Herbatka ziołowa Morwa biała
- stwierdzenia obecności przetworzonego białka zwierzęcego w paszach oraz pozostałościach pasz stosowanych w żywieniu zwierząt (indyków)
- stwierdzenie przekroczenia NDP cyny w ananasie w puszcze
- wykrycia obecności Salmonella spp. w produkcie pn.: „Błonnik, suplement diety”

- wykrycia w chałwach pochodzących z Ukrainy nieautoryzowanej nowej żywności (ekstraktu z korzenia carliny) podanej jako substancja spulchniająca.
- wykrycia Salmonella Newport w produkcie pn.: Filety gęsie głęboko mrożone bez kości bez skóry

W związku z otrzymaniem kwestionowanych wyników badań fasolki szparagowej (przekroczenie NDP sumy kaptanu i THPI wyrażona jako kaptan) przeprowadzono kontrolę interwencyjną na stoisku owocowo - warzywnym w którym została pobrana kwestionowana próba oraz utworzono powiadomienie informacyjne w systemie iRASFF.

7. Badania materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Pod nadzorem PSSE w Kępnie znajduje się 1 hurtownia oraz 19 sklepów prowadzących dystrybucję materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (w tym jeden sklep ze sprzedażą internetową).

Sklasyfikowano 1 zakład, przeprowadzono łącznie 5 kontroli. W ramach bieżącego nadzoru oceniono 14 deklaracji zgodności materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, stwierdzono nieprawidłowości w 4 deklaracjach.

W 2025 r. pobrano 1 próbę materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Próba nie została zakwestionowana.

8. Nadzór nad zakładami obrotu suplementami diety:

Nadzór nad produkcją i obrotem żywności specjalnego przeznaczenia i suplementów diety.

Na terenie kontrolowanym przez tutejszą stację jest jeden zakład który zajmuje się produkcją suplementów diety. Wytwarzanie suplementów diety m.in.: na bazie oleju konopnego pochodzącego z nasion konopi siewnej (*Cannabis sativa L.*), witaminowych, tłuszczowych i maceratów ziołowych. Produkcja żywności na bazie konopi siewnej (*Cannabis sativa L.*), typu: olej konopny, mąka konopna, makuch konopny oraz konfekcjonowanie żywności m.in. łuskane oraz niełuskane nasiona konopi, białko konopne, liofilizowane kiełki konopne, herbaty konopnej produkowanej z liści konopi. Sprzedaż internetowa suplementów diety oraz produktów spożywczych pakowanych jednostkowo.

W 2025r. pracownicy PSSE w Kępnie dokonali monitoringu strony internetowej producenta suplementów diety. Podczas kontroli wykazano liczne nieprawidłowości: w sposobie reklamy oraz prezentacji ocenionych suplementów diety oraz podawaniu informacji

niezgodnych z art. 14 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004. Ponadto kontrola internetowa wykazała przekroczenia poziomu witamin dla kilku suplementów diety.

Kontrola internetowa dała podstawę do przekazania sprawy do Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w związku z oferowaniem do sprzedaży produktów zakwalifikowanych jako suplementy diety, a zawierających substancję czynną N-acetylocysteinę w ilości kwalifikującej je jako produkty lecznicze. Skład przedmiotowych produktów poddawał w wątpliwość jego kwalifikację do grupy suplementów diety. Zostanie wydana decyzja PPIS w Kępnie na zapewnienie prawidłowego oznakowania produktów (zamieszczania prawidłowych treści podczas prezentacji w na stronie internetowej) w zakresie informacji na temat żywności, prezentacji, właściwości suplementów diety będących przedmiotem kontroli a zamieszczonych w ofertach stosowanych na stronie internetowej.

NADZÓR NAD ZAKŁADAMI OBROTU SUPLEMENTAMI DIETY:

W ramach wykonywanych kontroli tematycznych oraz kontroli wynikających z bieżącego nadzoru pracownicy dokonywali oceny oznakowania suplementów diety będących w obrocie w sklepach zielarsko-medycznych, aptekach. W trakcie kontroli sprawdzano także czy analizowane suplementy diety zostały objęte powiadomieniami o zamiarze wprowadzenia po raz pierwszy do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Stwierdzono niezgodności z przepisami prawa w przypadku jednego suplementu diety - Sprawę przekazano do właściwego terenowo PPIS ze względu na lokalizację zakład produkujący.

Wszystkie oceniane suplementy diety widniały w rejestrze powiadomień. Sprawdzone ponadto sposób prezentacji reklamy suplementów diety oraz ich oznakowanie w myśl obowiązujących przepisów prawa.

Pracownicy Higieny Żywności i Żywnienia dokonywali także kontroli internetowych suplementów diety oferowanych do sprzedaży za pośrednictwem stron internetowych –

przeprowadzone kontrole internetowe. Jedna kontrola wykazała nieprawidłowości - sprawa została przekazana do właściwego PPIS.

Pracownicy PSSE w Kępnie w ramach nadzoru nad żywności specjalnego przeznaczenia i suplementami diety pobierali próbki do badań (5 prób na mikrobiologię oraz 5 prób na pozostałe oznaczenia chemiczne) analiza badań nie dała podstaw do kwestionowania prób przez laboratorium.

Ponadto w ramach nadzoru nad internetowym obrotem suplementami diety, prowadzonego w związku z pismami przesyłanymi z GIS, w sprawach dotyczących m.in.: suplementów diety, w skład których wchodziły składniki nieautoryzowane i niezgodne z prawem oraz składniki niedozwolone, reklam suplementów diety naruszających przepisy prawa żywnościowego, pracownicy przeprowadzali na bieżąco monitoring stron internetowych.

W wyniku przeprowadzonego monitoringu stron internetowych nie stwierdzono w obrocie internetowym oferowania przedmiotowych produktów przez przedsiębiorców z terenu powiatu kępińskiego.

10. Podsumowanie.

W nadzorowanych obiektach przeprowadzono 283 kontroli i rekontroli

Wydano 10 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień oraz 1 decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie wydania decyzji nakazującej usunięcie uchybień. Winnych zaniedbań ukarano 7 mandatami karnymi, na łączną kwotę 1700 PLN.

Pracownicy działu HŻiŻ w ramach wzmożonego nadzoru sanitarnego nad obiektami produkcji i obrotu żywności, a zwłaszcza obiektów żywienia zbiorowego w dni wolne od pracy przeprowadzili łącznie 63 kontroli (w tym kontrole zakładów, które obsługiwały kolonie).

Ustalenia z kontroli w związku z zaistniałymi nieprawidłowościami dały podstawę do wydania 1 decyzji administracyjnej dotyczącej usunięcia uchybień technicznych. Prowadzony nadzór nad zakładami małej gastronomii i wypoczynku zbiorowego w okresie wzmożonego ruchu turystycznego w sezonie letnim pozwala wobec roku 2024r. odnotować poprawę stanu sanitarno-technicznego skontrolowanych obiektów.

Zdyskwalifikowano 1 próbę fasolki szparagowej ze względu na przekroczenie NDP sumy kaptanu i THPI wyrażona jako kaptan.

Na uwagę zasługuje fakt rozszerzenia zakresu kontrolnego o oleotesty, które pozwolił zweryfikować jakość zdrowotną tłuszczu smażalniczych w zakładach małej gastronomii oraz piekarniach i cukierniach, co daje możliwość szybkiej oceny i podjęcia natychmiastowych działań, w przypadku stwierdzenia niezgodności w przedmiotowym zakresie.

Opracowali:

Agnieszka Baraniak

Agnieszka Olek

Agnieszka Wójciak

V. WARUNKI SANITARNO – HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

V. I. Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego

W ewidencji stanowiska pracy ds. higieny pracy PSSE w Kępnie w 2025 roku znajdowało się 295 zakładów, w których zatrudnionych było 17320 pracowników.

W ramach sprawowanego nadzoru dokonywano oceny wymagań higienicznych i zdrowotnych, w szczególności dotyczących:

- utrzymania należytego stanu higienicznego zakładów pracy,
- warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy, w tym narażenia pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia pracowników, szkodliwe czynniki biologiczne, czynniki rakotwórcze,
- przestrzegania przez osoby wprowadzające do obrotu i stosujące substancje i mieszaniny chemiczne obowiązków wynikających z przepisów prawnych,
- przestrzegania przez podmioty wprowadzające do obrotu i stosujące prekursory narkotyków kategorii 2 i 3 obowiązków wynikających z przepisów prawnych,
- zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych,
- przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych.

V. I. I. Kontrole w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego

W 2025 r. przeprowadzono 81 kontroli sanitarnych w 77 zakładach pracy, w których zatrudnionych było łącznie 3719 pracowników. W trakcie kontroli zwracano uwagę na przestrzeganie przez pracodawców przepisów prawnych określających wymagania higieniczne i zdrowotne w zakładach pracy, w szczególności wykonywanie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, przeprowadzenie profilaktycznych badań lekarskich pracowników, stosowanie niebezpiecznych mieszanin chemicznych na stanowiskach pracy, analizowano ocenę ryzyka zawodowego związanego z wykonywaną pracą, oceniano system pierwszej pomocy w razie wypadku, wyposażenie pracowników w odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej, a także stan pomieszczeń produkcyjnych oraz zaplecza higieniczno – sanitarnego.

V.1.2. Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia

Ogółem w 2025 r. w ewidencji Stacji znajdowało się 295 obiektów, z czego w 133 obiektach stwierdza się przekroczenia normatywów higienicznych.

Spośród obiektów z przekroczeniami normatywów higienicznych w 2025r. skontrolowano 39 obiektów, w których potwierdzono przekroczenia poziomu hałasu dla 335 pracowników.

W obiektach tych pracownicy byli zabezpieczeni przed narażeniem na hałas przez stosowanie na stanowiskach pracy indywidualnych ochron słuchu. Poprawa warunków pracy dokonywana była przez realizację programu działań organizacyjno – technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników na hałas. W ramach realizacji programu dokonywano zakupu maszyn zaprojektowanych pod względem ergonomicznym o możliwie najniższym poziomie emisji hałasu, projektowano rozmieszczenie stanowisk pracy umożliwiających izolację od źródeł hałasu oraz ograniczające jednoczesne oddziaływanie wielu źródeł na pracownika, konserwowano środki pracy, informowano i szkolono pracowników w zakresie poprawnego i bezpiecznego posługiwania się środkami pracy.

V.1.3. Postępowanie administracyjne

W 2025 r. przeprowadzono 81 kontroli w 77 zakładach pracy. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień. Nie wszczęto postępowania administracyjnego, nie wszczęto postępowania egzekucyjnego, nie nałożono mandatów karnych.

V.1.4. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi w środowisku pracy

W 2025 r. w ewidencji Stacji znajdowały się 124 obiekty, w których występują substancje, preparaty, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym. Są to pył drewna twardego, promieniowanie jonizujące.

W 2025 r. skontrolowano 41 zakładów pracy, w których eksponowanych było

ogółem 456 osób, w tym 36 kobiet i 420 mężczyzn. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień w zakresie czynników rakotwórczych.

V.1.5. Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi

Ogółem w ewidencji Stacji znajduje się 37 obiektów, w których pracownicy ekspozowani są na szkodliwe czynniki biologiczne. Są to obiekty zajmujące się uprawą roślin, hodowlą zwierząt, produkcją pieczywa i wyrobów z mięsa, transportem i zbieraniem odpadów, oczyszczaniem ścieków, opieką zdrowotną.

W nadzorowanych obiektach pracownicy ekspozowani są na szkodliwe czynniki biologiczne grupy 2 i grupy 3. W bieżącym roku przeprowadzono 1 kontrolę w w/w zakresie.

V.1.6. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami

Ogółem w ewidencji Stacji znajduje się 9 dystrybutorów substancji i mieszanin chemicznych.

W 2025 r. przeprowadzono ogółem 10 kontroli w zakresie substancji i mieszanin chemicznych. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień w zakresie dystrybucji chemikaliów.

Na nadzorowanym terenie znajdują się 2 obiekty wprowadzające do obrotu produkty biobójcze. Są to produkty biobójcze do zabezpieczenia drewna przed owadami i grzybami, do konserwacji konstrukcji murowanych przeciw grzybom, do likwidacji pleśni w obiektach budowlanych. Produkty te posiadają ważne pozwolenie na obrót.

W ewidencji Stacji znajduje się 6 obiektów posiadających prekursorsy narkotyków kategorii 3, w tym 2 obiekty zajmujące się wprowadzaniem do obrotu acetonu oraz 4 obiekty, w których stosuje się aceton i kwas solny.

Na terenie PSSE w Kępnie aceton stosowany jest do czyszczenia i odtłuszczenia elementów mebli, kwas solny do trawienia i dotrawiania oraz jako składnik kąpieli cynkowej utrzymujący pH w obróbce galwanotechnicznej.

W roku sprawozdawczym ogółem przeprowadzono 3 kontrole z zakresu prekursorów narkotyków u wprowadzających do obrotu aceton.

V.1.7. Choroby zawodowe

W 2025 r. do PSSE w Kępnie zgłoszono 3 podejrzenia chorób zawodowych. W związku z prowadzonymi postępowaniami przeprowadzono 11 wizytacji w ramach postępowań wyjaśniających, sporządzono 5 kart oceny narażenia zawodowego.

W roku sprawozdawczym wydano 1 decyzje stwierdzającą chorobę zawodową - boreliozę.

V.1.8. Nadzór nad kosmetykami

W ewidencji Stacji znajduje się 5 obiektów, które zajmują się obrotem produktami kosmetycznymi, są to sklepy. W roku sprawozdawczym skontrolowano 1 obiekt, w którym pobrano 2 próby kosmetyków do badań mikrobiologicznych. Pobrane próby nie były kwestionowane.

V.1.9. Promocja zdrowia

W ramach przyjętego „Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu” w trakcie prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego w 2025 r. dokonywano w zakładach pracy oceny aktualnej sytuacji w zakresie przestrzegania zakazu palenia tytoniu w oparciu o kwestionariusz do oceny przestrzegania przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Ocenie poddano 77 zakładów i stwierdzono, że we wszystkich ustawa jest realizowana, w związku z czym nie nakładano decyzji administracyjnych i mandatów karnych. W bieżącym roku w PSSE nie odnotowano zawiadomień o przypadkach naruszenia prawa w zakresie przestrzegania zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych

w nadzorowanych obiektach.

W nawiązaniu do realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032” na stronie internetowej PSSE w Kępnie znajdują się linki i materiały profilaktyczno – edukacyjne kierowane do ogółu społeczeństwa informujące jak bezpiecznie usunąć azbest z gospodarstwa domowego oraz o skutkach zdrowotnych ekspozycji na jego pył.

W ramach zrealizowanej akcji edukacyjnej „Stop dopalaczom” na stronie internetowej Stacji umieszczone zostały linki, materiały i ulotki o treści profilaktyczno – edukacyjnej skierowane do młodzieży oraz rodziców.

W skontrolowanych obiektach przeprowadzono działania edukacyjno – informacyjne w zakresie:

Obowiązującej podstawy prawnej, tj. ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. Prawo atomowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 1173 t.j), w zakresie ekspozycji pracowników w miejscu pracy na radon, identyfikacji miejsc pracy, w których pracodawca powinien przeprowadzić pomiar stężenia radonu lub stężenia energii potencjalnej alfa krótkożyciowych produktów rozpadu radonu, obowiązków pracodawcy w zakresie konieczności zapewnienia wykonywania pomiarów stężenia radonu w miejscach pracy wewnątrz pomieszczeń na poziomie parteru i piwnicy, znaczenia przeprowadzenia pomiarów radonu, zagrożenia dla zdrowia związane z narażeniem na radon, dostępnych środków technicznych służących ograniczeniu występujących stężeń radonu.

Badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy dotyczące częstotliwości badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, informowania pracowników o wynikach badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, rejestrowania czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowisku pracy oraz prowadzenia kart badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowisku pracy, działań zapobiegawczych w związku ze stwierdzonymi przekroczeniami normatywów higienicznych, badań środowiska pracy wykonywanych przez uprawnione laboratoria.

Narażenia pracowników na hałas w środowisku pracy dotyczące programu działań organizacyjno-technicznych, identyfikacji źródeł hałasu oraz oceny związanego z nim zagrożenia za pomocą kamer akustycznych lub nowoczesnych metod wizualizacji źródeł hałasu oraz jego propagacji w przestrzeni otaczającej stanowiska pracy, ochronników słuchu, w tym: ochronników słuchu spełniających wymagania ochronne, a jednocześnie

umożliwiających kontakt słowny ze współpracownikami oraz słyszalności sygnałów bezpieczeństwa (ze względu na bezpieczeństwo - przede wszystkim w transporcie wewnętrznym), prawidłowego umieszczanie wkładek przeciwhałasowych w przewodzie słuchowym oraz urządzenia do szybkiej oceny prawidłowości ich umieszczenia, wpływu hałasu impulsowego na narząd słuchu.

Badań profilaktycznych pracowników dotyczące prawidłowości wypełniania skierowań na badania profilaktyczne, w tym czy uwzględniono wszystkie czynniki szkodliwe i uciążliwe występujące na stanowisku pracy, umowy o świadczenia zdrowotne pracowników, stosowania się do zaleceń lekarza sprawującego opiekę profilaktyczną nad pracownikami, szkolenia okresowego pracowników w zakresie bhp, aktualności orzeczeń lekarskich stwierdzających brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na określonym stanowisku pracy.

Chorób zawodowych dotyczące procedury zgłaszania podejrzenia i rozpoznawania chorób zawodowych, rejestracji zachorowań na choroby zawodowe oraz podejrzeń o takie choroby, zawiadamiania o skutkach choroby zawodowej, wdrożonych działań profilaktycznych.

Szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy dotyczące oceny ryzyka zawodowego uwzględniającej narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne, rejestru prac narażających pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do 3 lub 4 grupy zagrożenia, rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do 3 lub 4 grupy zagrożenia, planu postępowania na wypadek awarii z udziałem szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do grupy 3 lub 4 zagrożenia, procedur i instrukcji dotyczących właściwego postępowania podczas prac związanych z narażeniem pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do 3 lub 4 grupy zagrożenia, informacji dotyczącej użycia szkodliwego czynnika biologicznego w celach naukowo – badawczych, diagnostycznych lub przemysłowych, procedur/ instrukcji na temat bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi, szczepień ochronnych pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych, znaku ostrzegającego przed zagrożeniem biologicznym, szkoleń z zakresu szkodliwych czynników biologicznych, zapewnienie bezpiecznych warunków spożywania posiłków w wydzielonych miejscach.

Czynników rakotwórczych/ mutagennych w środowisku pracy dotyczące rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, prawidłowego wypełniania i przekazywania informacji do właściwego PWIS i PIP według obowiązującego wzoru o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, szkolenia dotyczącego narażenia pracowników na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, informowania o przestrzeganiu przez pracodawców i pracowników zakazu spożywania posiłków i napojów, palenia tytoniu w miejscach kontaktu z czynnikami rakotwórczymi, szkodliwego działania azbestu na organizm człowieka. Poinformowano o rozszerzeniu obowiązującego przepisu prawnego o zakres narażenia pracowników na czynniki chemiczne o działaniu reprotoksycznym – substancje lub mieszaniny klasyfikowana jako czynnik działający szkodliwie na rozrodczość kategorii 1A i 1B oraz obowiązku pracodawcy dotyczącego identyfikacji takich stanowisk i dopełnieniu wymogów wynikających z przepisów prawnych.

Stanowiskowych instrukcji bhp oraz dostępu do nich dla pracowników zatrudnionych na danym stanowisku.

Ryzyku zawodowym dotyczące oceny ryzyka zawodowego i jego aktualizacji, udokumentowania wszystkich zagrożeń środowiska pracy, informowania pracowników o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywaną pracą oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami.

Pomieszczeń pracy dotyczące wentylacji, oświetlenia, temperatury, stanu higieniczno – sanitarnego pomieszczeń pracy i urządzeń, organizacji pracy i stanowisk pracy zgodnie z wymaganiami bhp.

Środków ochronny indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego dotyczące zapewnienia przez pracodawcę właściwie dobranych środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego przewidzianych na danym stanowisku, stosowania przez pracowników przydzielonych środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia

roboczego, prania, konserwacji, naprawy, odpylania i odkażania środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, środków ochrony zbiorowej.

Pomieszczeń i urządzeń higieniczno – sanitarnych oraz środków czystości odpowiednich do liczby pracowników i rodzaju prowadzonej działalności, podłóg i ścian pomieszczeń umożliwiających łatwe utrzymanie czystości, zapewnienia właściwego sposobu przechowywania odzieży własnej i roboczej oraz zapewnienia w szatni miejsc siedzących dla co najmniej 50 % zatrudnionych na najliczniejszej zmianie, pomieszczenia wyposażonego w urządzenia do odkażania, odpylania i suszenia odzieży oraz czyszczenia obuwia w przypadku pracowników zatrudnionych przy pracach powodujących znaczne zabrudzenia odzieży lub jej zamoczenie oraz dla pracowników, których odzież robocza z uwagi na rodzaj wykonywanej pracy musi spełniać szczególne wymagania higieniczno – sanitarne, wydzielania jadalni, zapewnienia napojów i posiłków profilaktycznych, oświetlenia, ogrzewania i wentylacji, czystości pomieszczeń, urządzeń i wyposażenia.

Stosowania substancji/ mieszanin chemicznych stwarzających zagrożenie dotyczące spisu substancji/ mieszanin chemicznych stwarzających zagrożenie, oznakowania opakowań, kart charakterystyki substancji/ mieszanin chemicznych stwarzających zagrożenie oraz zapoznania pracowników z ich treścią, właściwego przechowywania i oznakowania miejsca przechowywania chemikaliów, natrysków i myjek ratunkowych, procedur/ instrukcji na temat postępowania w przypadku awarii/ rozszczelnienia aparatury z czynnikiem chemicznym, stosowania substancji chemicznych podlegających ograniczeniom z załącznika XVII rozporządzenia REACH, oceny ryzyka zawodowego uwzględniającej narażenie na czynniki chemiczne.

Systemu pierwszej pomocy w razie wypadku oraz środków do udzielania pierwszej pomocy.

Ochrony zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych, dotyczące oznakowania o zakazie palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych, palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych w miejscach niedozwolonych, wymagań dotyczących pomieszczeń palarni.

Ergonomii pracy na stanowiskach pracy wyposażonych w monitory ekranowe.

Kampanii EU-OSHA na lata 2023-2025 na rzecz utworzenia bezpiecznej i zdrowej cyfrowej przyszłości, obejmującej w szczególności psychospołeczne i ergonomiczne czynniki ryzyka, której link udostępniony został na stronie internetowej PSSE w Kępnie.

Podsumowanie

1. W ewidencji stanowiska pracy ds. higieny pracy PSSE w Kępnie znajduje się 295 zakładów pracy, w których zatrudnionych jest ogółem 11320 pracowników.
2. Skontrolowano 77 obiektów, w których zatrudnionych było łącznie 3719 pracowników.
3. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że w warunkach przekroczenia NDN hałasu pracowało 335.
4. Skontrolowano 41 zakładów pracy, w których występują czynniki rakotwórcze. W zakładach tych ekspozycjonowanych było 456 osób.
5. Na terenie powiatu kępińskiego znajduje się 37 obiektów, w których pracownicy ekspozycjonowani są na szkodliwe czynniki biologiczne. W nadzorowanych obiektach pracownicy ekspozycjonowani są na szkodliwe czynniki biologiczne grupy 2 i grupy 3. W bieżącym roku przeprowadzono 1 kontrolę w w/w zakresie.
6. Nadzorem objęto podmioty zajmujące się wprowadzaniem do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny, prekursorów narkotyków kategorii 3 oraz produktów biobójczych. W wyniku kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów prawnych.
7. Na terenie powiatu kępińskiego wprowadza się do obrotu oraz stosuje prekursory narkotyków grupy 3.
8. W 2025 r. stwierdzono 1 chorobę zawodową.
9. Przeprowadzone kontrole w 2025 r. wykazały, iż pracodawcy podejmują szereg działań w celu poprawy warunków higieny pracy pracowników.
10. Prowadzone działania nadzоровe podejmowane przez pracowników stanowiska pracy ds. higieny pracy świadczą o dalszej potrzebie stałego nadzoru sanitarnego.

VI. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY.

Podejmowane działania w 2025 r. w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży miały na celu zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki oraz pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania, a także w placówkach wypoczynku letniego i zimowego.

Fot. Nr 9. Zespół Szkół w Mroczeniu.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w roku 2025r. kontrolowano przestrzeganie przepisów wymagań higienicznych i zdrowotnych, w szczególności dotyczących:

- stanu sanitarno - technicznego budynków, pomieszczeń i otoczenia nadzorowanych placówek,
- zapewnienia prawidłowych warunków nauczania i wychowania, w tym ocena higieny procesu nauczania, tj.: rozkładów zajęć lekcyjnych, warunków w pracowniach komputerowych, wentylacji w pomieszczeniach, parametrów oświetlenia, ocenę w zakresie temperatur powietrza w obiektach, ocenę zapewnienia miejsc na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych, infrastruktury

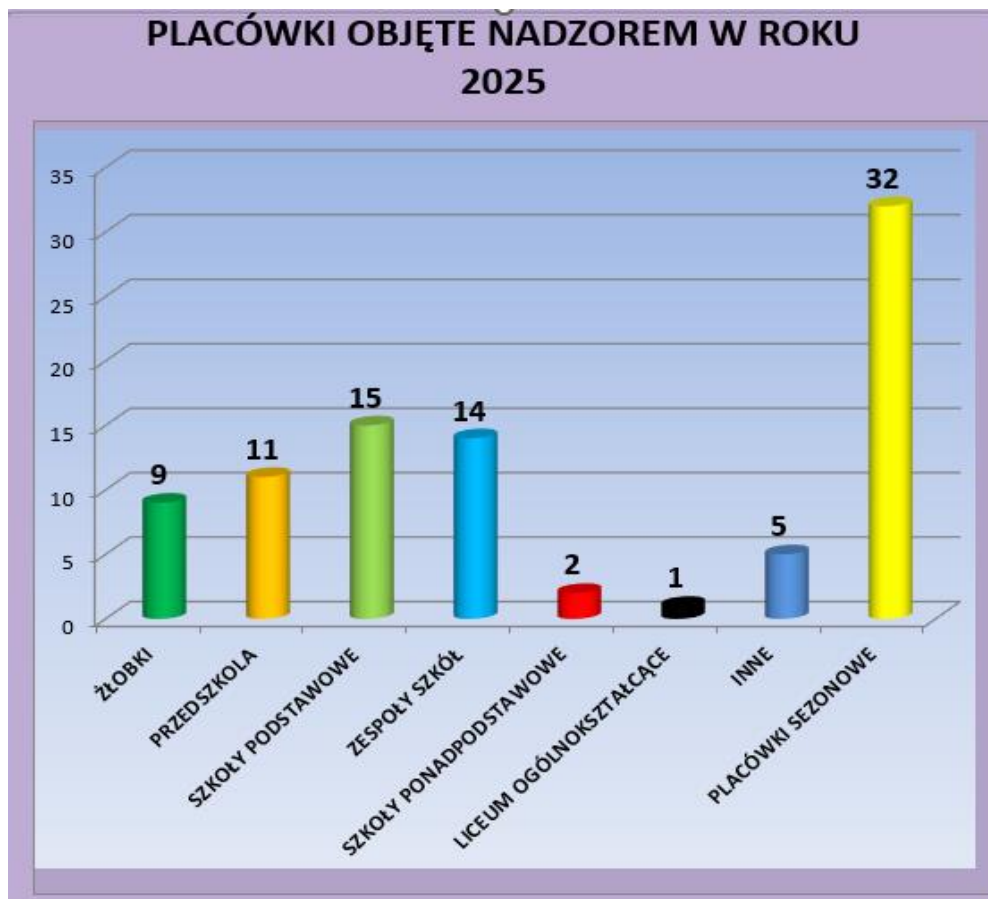

do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, ocenę posiadania przez placówki certyfikowanego sprzętu sportowego oraz mebli, ocenę obciążenia uczniów ciężarami tornistrów, a także ocenę dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii.

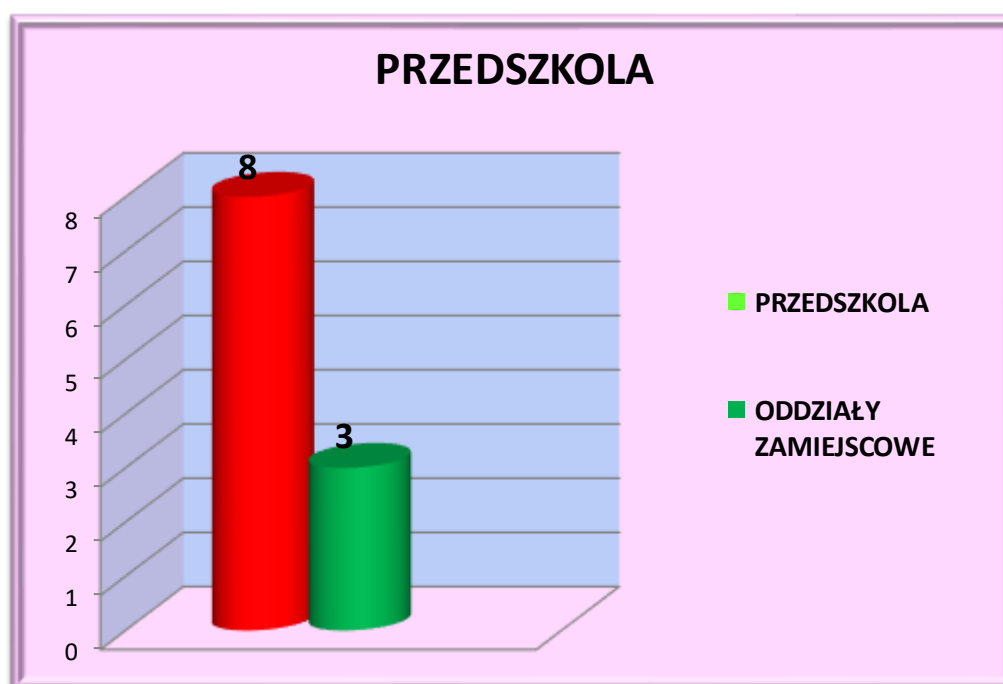
- nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, stosowanymi w szkolnych pracowniach chemicznych,
- warunków realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej i stomatologicznej nad uczniami w szkołach,
- realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

1. Charakterystyka ogólna.

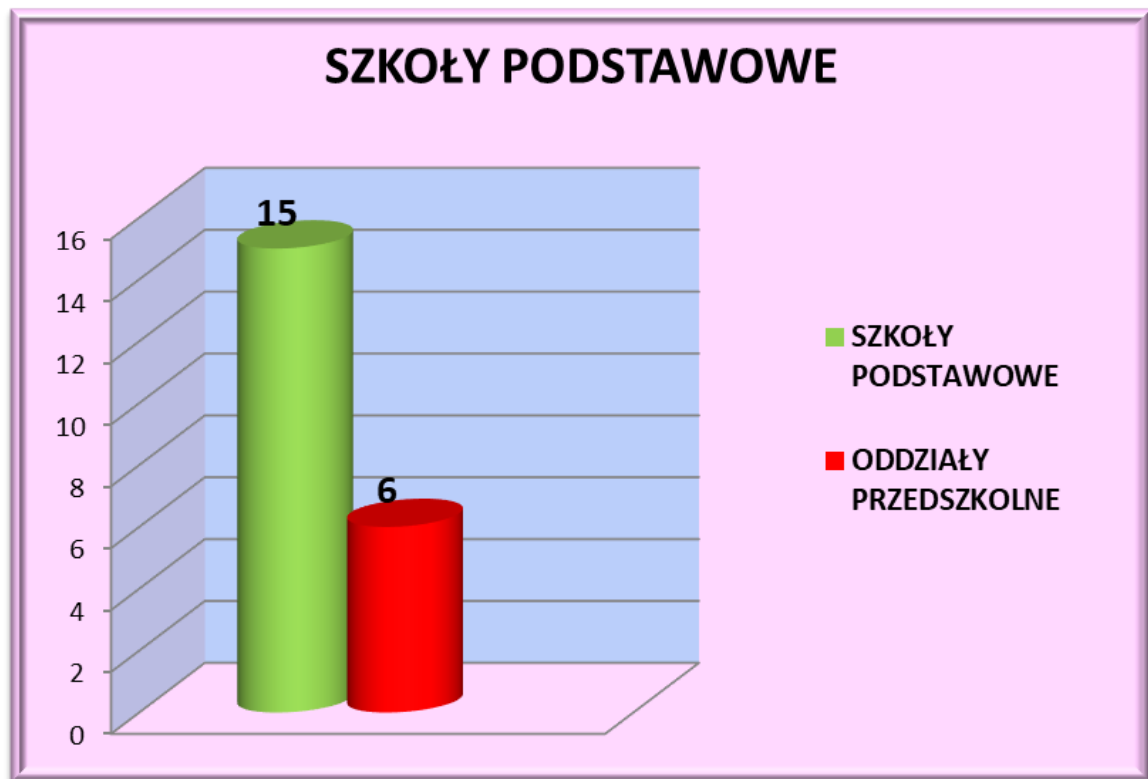
W 2025 r. na terenie powiatu kępińskiego nadzorem sanitarnym objęto 89 placówek – 57 stałych oraz 32 sezonowe. Przedstawia się to w następujący sposób:

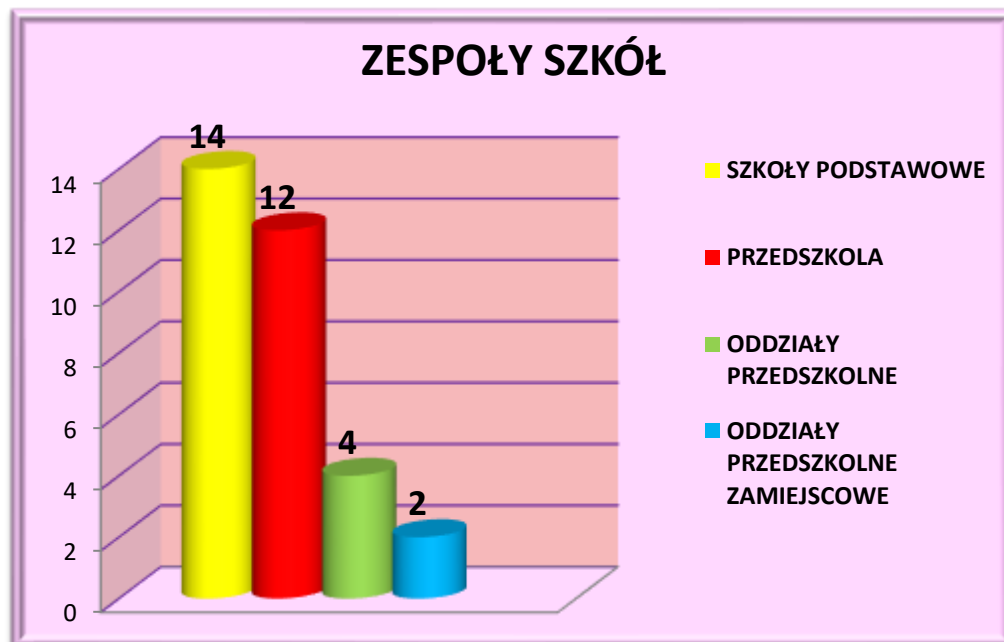
Wykres Nr 5.

Wykres Nr 6.

Wykres Nr 7.

Wykres Nr 8.

W placówkach przeprowadzono łącznie 86 kontroli. 72 kontrole przeprowadzono w placówkach stałych, natomiast 14 kontroli w placówkach sezonowych.

W 2025r. prowadzono 5 postępowań administracyjnych. Wydano 2 decyzje merytoryczne oraz 3 decyzje płatnicze. Wydano także jedną opinie. Nałożono również 2 mandaty karne w związku z niewłaściwymi warunkami do utrzymania higieny osobistej uczniów.

2. Zmiany w infrastrukturze w nadzorowanych placówkach.

- **Placówka nowo oddana w nowym obiekcie.**

Fot. Nr 10. Szkoła Podstawowa im. Ojca Konrada Stolarka w Rychtalu.

Fot. Nr 11. Sala zajęć w Szkole Podstawowej im. Ojca Konrada Stolarka w Rychtalu.

➤ **Placówki rozbudowane.**

Fot. Nr 12. Pracownia komputerowa w Zespole Szkół w Trębaczowie.

Fot. Nr 13. Sala zajęć w Przedszkolu Samorządowym „Sosenka” w Rychtalu.

➤ **Placówki z nowo oddanymi obiektami sportowymi**

Fot. Nr 14. Sala gimnastyczna w Zespole Szkół w Perzowie.

Fot. Nr 15. Pomieszczenie sanitarno-higieniczne przy sali gimnastycznej w Zespole Szkół w Perzowie.

Fot. Nr 16. Boisko przy Szkole Podstawowej w Olszowej.

3. Warunki do utrzymania higieny osobistej.

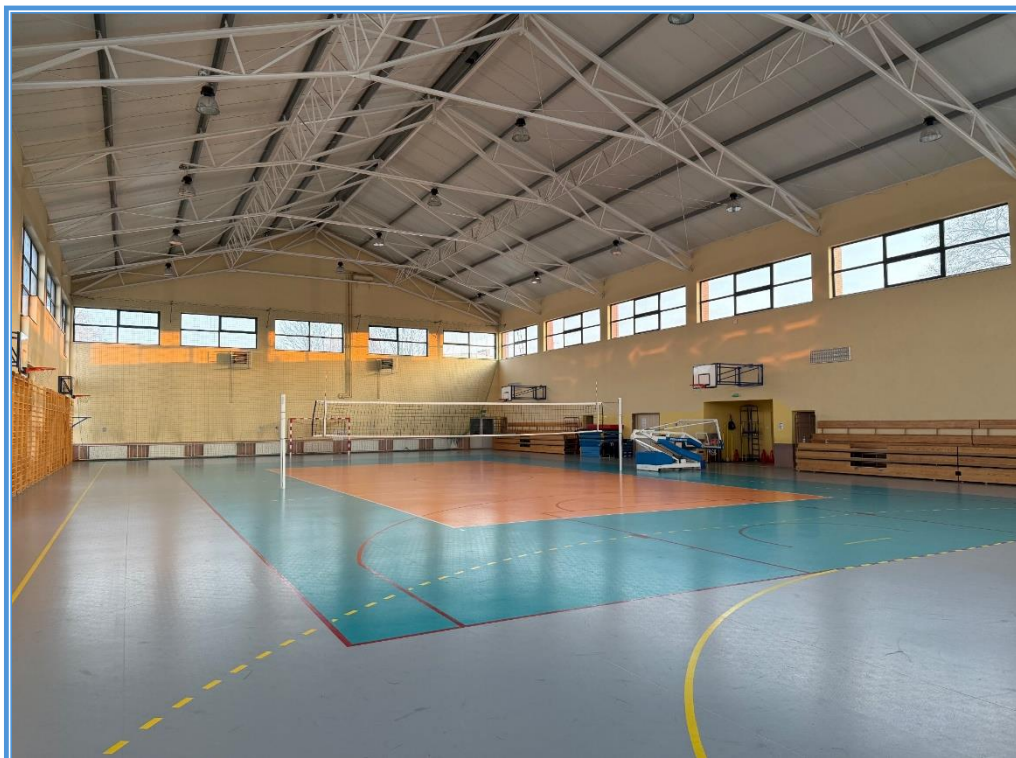
W 2025r. podczas bieżących kontroli dokonano oceny warunków do utrzymania higieny osobistej uczniów w 34 placówkach. Szczególną uwagę zwrócono na dostęp do ciepłej bieżącej wody, środków higieny osobistej, sprawdzano również stan techniczny sanitariatów oraz ich czystość i porządek. Ogólny stan sanitarny w kontrolowanych pomieszczeniach nie budził zastrzeżeń. W 6 placówkach nie zachowano standardów dostępności do urządzeń sanitarnych. W 5 placówkach stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-techniczny. W związku z tym wydano 1 decyzję administracyjną, 2 zalecenia pokontrolne i nałożono dwa mandaty karne.

Fot. Nr 17. Pomieszczenie sanitarno-higieniczne w Przedszkolu Samorządowym „Sosenka” w Rychtalu.

4. Warunki do uprawiania sportu i rekreacji.

Zastrzeżenia nadal budzi niedostateczna liczba sal gimnastycznych. Wiele szkół w dalszym ciągu ma problemy ze zorganizowaniem zajęć wychowania fizycznego we właściwych do tego pomieszczeniach. Zajęcia w placówkach, które nie posiadają własnych sal gimnastycznych bądź rekreacyjno – zastępczych, odbywają się np. w salach lekcyjnych czy też w salach typu Dom Ludowy. Podczas sprzyjających warunków pogodowych zajęcia odbywają się także na boiskach szkolnych.

Fot. Nr 18. Sala gimnastyczna w Szkole Podstawowej im. Ojca Konrada Stolarka w Rychtalu.

5. Zapewnienie uczniom miejsca na pozostawianie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych.

Przeprowadzone kontrole w 2025r. w placówkach wykazały, że wszystkie skontrolowane szkoły zapewniły uczniom możliwość pozostawienia podręczników i przyborów szkolnych. Uczniowie mogą pozostawiać podręczniki w indywidualnych szafkach bądź zbiorowych półkach, szafach.

6. Ocena obciążenia uczniów ciężarami tornistrów szkolnych.

W 2025 roku przeprowadzono ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów w 10 szkołach podstawowych. Badaniem objęto 1063 uczniów. Wyniki przeprowadzonych pomiarów wykazały, że ciężar szkolnego tornistra wynosił do 10% masy ciała w przypadku 571 uczniów (co stanowiło 54% badanych). Ciężar tornistra w przedziale od 10 do 15 % masy ciała stwierdzono u 356 uczniów (33% badanych). Plecak cięższy niż 15 % masy ciała posiadało 136 uczniów (13 % badanych).

W czasie oceny przeprowadzano rozmowy z uczniami dotyczące m. in. znaczenia ciężaru tornistra/plecaka szkolnego na rozwój i dysfunkcję narządu ruchu, prawidłowej

postawy ciała oraz korzystnego wpływu aktywności fizycznej na zdrowie. Udzielano także instruktażu na temat prawidłowego pakowania plecaków/tornistrów szkolnych, podczas którego uczniowie mieli możliwość analizy zawartości własnego plecaka np. pod względem przydatności w danym dniu. Każdy uczeń otrzymał ulotkę zawierającą treści skierowane do rodziców oraz informację o ciężarze tornistra dziecka w dniu oceny. Dyrektorom placówek każdorazowo przekazywano ulotki informacyjne dotyczące omawianej tematyki do wykorzystania na zajęciach przez wychowawców czy też podczas spotkań z rodzicami.

7. Ocena dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii oraz warunków antropometrycznych dzieci i młodzieży.

Podczas kontroli w 2025r. w 10 placówkach dokonano oceny dostosowania mebli do warunków antropometrycznych uczniów i przedszkolaków. Oceniono 77 oddziałów, łącznie 1278 stanowisk nauki uczniów/przedszkolaków. W 10 placówkach stwierdzono nieprawidłowości w opisywanym zakresie (dot. 56 oddziałów, 472 stanowisk). Dyrektorom placówek wydano zalecenia zobowiązujące ich do wyeliminowania ww. nieprawidłowości.

W czasie dokonywanej oceny prowadzono działania informacyjno-edukacyjne dot. ww. zakresu, skierowane do dyrektorów, pracowników placówek oraz dzieci i młodzieży. Informowano dyrektorów oraz pracowników placówek, iż w celu rozpropagowania pozytywnego wpływu na zdrowie dzieci prawidłowego dostosowania wymiarów mebli szkolnych do zasad ergonomii należy m.in. rozpowszechniać wśród grona pedagogicznego i dzieci założenia Polskiej Normy PN-EN 1729-1:2016-2 (Meble. Krzesła i stoły dla instytucji edukacyjnych. Część 1: Wymiary funkcjonalne.) dot. rozmiarów mebli szkolnych/przedszkolnych i ich odpowiedników kolorystycznych. Przeprowadzać również działania informacyjne wśród dzieci i młodzieży dostosowane do ich wieku w zakresie zasad ergonomii pod kątem właściwego doboru mebli oraz zachowania prawidłowej postawy (pozycji ciała) w trakcie ich użytkowania. Przeprowadzać pomiary dzieci (wzrost, wysokość podkolanowa) na początku (we wrześniu) oraz w trakcie roku szkolnego (w styczniu/ lutym) celem doboru właściwych rozmiarów mebli, a także dokonywać przeglądu mebli pod kątem faktycznych potrzeb wynikających z pomiarów przeprowadzonych wśród uczniów. Udostępniano również do dyspozycji dyrektorów materiały dotyczące ocenianych zagadnień.

8. Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych.

Przeprowadzone w 2025r. kontrole w placówkach oświatowych wykazały opisane poniżej problemy.

➤ HIGIENICZNA OCENA ROZKŁADÓW ZAJĘĆ LEKCYJNYCH

W 2025r. plan lekcji oceniono w 150 oddziałach. Nieprawidłowości stwierdzono w 13 placówkach w 64 oddziałach. Nieprawidłowości pojawiające się w rozkładach zajęć lekcyjnych, wynikały m.in z potrzeby dostosowywania planu do zatrudniania przez placówkę zbyt małej liczby nauczycieli oraz nauczycieli dojeżdżających i uczących jednocześnie w kilku placówkach, rozkładów jazdy autobusów PKS lub autobusów szkolnych, a także zajęć wychowania fizycznego prowadzonych poza placówką.

W szkołach, w których stwierdzono nieprawidłowości, osobom odpowiedzialnym za układanie rozkładów zajęć lekcyjnych, udzielono instruktażu na temat higieny procesu nauczania oraz zalecono uwzględnić jego zasady przy sporządzaniu kolejnych planów.

9. Certyfikowane meble oraz sprzęt sportowy.

W 2025r. w placówkach oświatowych, dokonano szczegółowej oceny posiadania przez szkoły i przedszkola certyfikowanego sprzętu sportowego oraz mebli szkolnych. Przeprowadzone pod tym kątem kontrole wykazały, że nowy sprzęt nabywany przez placówki posiada certyfikaty bądź atesty. Problem w placówkach stanowi nadal stary sprzęt zakupiony przed laty. Pomimo tego, że urządzenia czy meble są sprawne, a ich stan techniczny nie budzi zastrzeżeń nie posiadają one ww. dokumentu.

10. Wnioski.

W minionym roku polepszeniu uległ stan infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, do użytku został oddany 1 blok sportowy, a także boisko wielofunkcyjne.

Podsumowując zebrane w powyższym sprawozdaniu informacje można stwierdzić, że przeprowadzone w roku 2025 bieżące kontrole sanitarne oraz działania o charakterze informacyjno-edukacyjnym wpłynęły na poprawę warunków sanitarno – technicznych oraz sanitarno - higienicznych w placówkach oświatowo – wychowawczych na terenie powiatu kępińskiego.

Opracowała:

Weronika Czepizak

Agata Marszałek

VII. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

REALIZACJA INTERWENCJI PROGRAMOWYCH

Sprawozdanie z realizacji programów w roku szkolnym 2024/2025

1. Trzymaj Formę

Celem programu "Trzymaj Formę!" jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. Program pomaga rozwijać zainteresowania uczniów i poszerza ich wiedzę o świecie.

W roku szkolnym 2024/2025 do realizacji programu przystąpiły 23 szkoły, 1931 uczniów z powiatu kępińskiego.

Konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia Trzymaj Formę!

Adresowany jest do uczniów klas VI, VII i VIII szkół podstawowych zainteresowanych zdobyciem i pogłębianiem wiedzy z zakresu zdrowego stylu życia w szczególności uwzględniającej tematykę zbilansowanej diety i aktywności fizycznej.

Celem Konkursu wiedzy o zdrowym stylu życia Trzymaj Formę! jest zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie wśród młodzieży, w szczególności poprzez:

- pogłębienie wiedzy na temat prawidłowego żywienia i zdrowego stylu życia oraz ich znaczenia dla organizmu człowieka,
- pogłębienie wiedzy o wartości odżywczej żywności i doskonalenie umiejętności korzystania z informacji zamieszczonych na opakowaniach produktów żywnościowych.

W roku szkolnym 2024/2025 do konkursu przystąpiło 94 uczniów z 5 szkoły z powiatu kępińskiego.

Fot. Nr 19 Zajęcia w ramach programu „Trzymaj Formę!” w Szkole Podstawowej im. Ojca Konrada Stolarka w Rychtalu

Źródło: <https://www.sprychtal.pl/news-europejski-dzien-sportu-szkolnego,--takze-w-szkole-podstawowej-w-rychtalu-25-704-0.html>

2. Działania w ramach Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS w województwie wielkopolskim

2.1. „Światowy Dzień AIDS”

Z okazji obchodów, które jak co roku odbywają się 1 grudnia, zamieszczono informacje o „Światowy Dzień AIDS” w mediach społecznościowych (Facebook) Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kępnie oraz przekazano informacje do szkół powiatu kępińskiego oraz mediów lokalnych .

W Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 2, przez radiowęzeł szkolny, powiadomiono uczniów o Światowym Dniu AIDS oraz przedstawiono podstawowe wiadomości na temat AIDS/HIV, epidemiologię, objawy i drogi zakażenia.

Pracownik Oświaty zorganizował punkt informacyjny w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kępnie, w którym można było zasięgnąć informacji dotyczących:

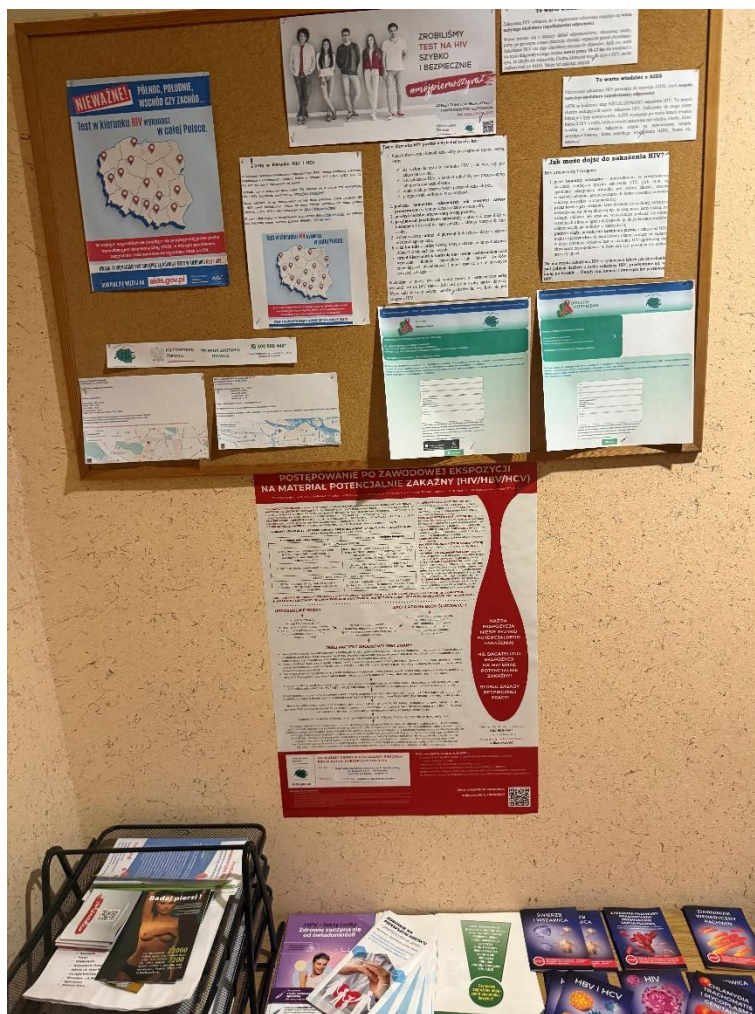

- Lokalizacji punktów konsultacyjno-diagnostycznych- gdzie bezpłatnie, anonimowo i bez skierowania można wykonać test na HIV,
- Danych statystycznych dotyczących HIV w Polsce oraz w województwie wielkopolskim,
- Informacji dla osób HIV+,
- Lokalizacji poradni prowadzących leczenie antyretrowirusowe HIV/AIDS,
- Światowego Dnia AIDS.
- Postępowanie po zawodowej ekspozycji na materiał potencjalnie zakaźny.

W dniach od 01-13.12.2025 r. dostępne były materiały edukacyjne dla osób zainteresowanych w formie wystawy. Dostępne również były broszury informacyjne dotyczące HIV i AIDS.

Dostarczono materiały edukacyjne- plakaty, do KPP Straży Pożarnej w Kępnie, KPP w Kępnie oraz SPZOZ Kępno- Ratownictwo Medyczne, SOR i POZ.

Zachęcono pracowników medycznych do zapoznania się z „Kompendium wiedzy dla lekarzy POZ o HIV/AIDS”.

Fot. Nr 20 Punkt informacyjny z okazji „Światowego Dnia AIDS”, dotyczący profilaktyki HIV/ AIDS w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kępnie.

W dniach od 02-13.12.2025 r. dostępne były również materiały edukacyjne dla osób zainteresowanych w formie wystawy.

Zorganizowane zostały pogadanki profilaktyczne dotyczące HIV/AIDS w Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 2 dla uczniów.

2.2. „Bezpieczne Walentynki”

Zamieszczono informację o powyższym wydarzeniu na stronie internetowej PSSE oraz w mediach społecznościowych (Facebook).

Przygotowano i udostępniano dwie informacje na temat zapobiegania zakażeniom HIV i zwalczania AIDS przy okazji „Bezpiecznych Walentynek” w mediach społecznościowych Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kępnie.

W Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kępnie od dnia 3 lutego do 28 lutego 2025 roku dostępna jest ekspozycja wizualna dotycząca „Bezpiecznych Walentynek” przygotowaną przez pracownika OZiPZ, na której zawarto takie informacje jak:

- Podstawowe informacje na temat HIV i AIDS (co oznaczają skróty, jakie są drogi przenoszenia wirusa),
- Epidemiologię,
- Dane statystyczne,
- Metody wykrywania i leczenia,
- Gdzie, kto, jak można wykonać testy,
- Podstawowe informacja na temat HPV(czynniki, objawy, powikłania, profilaktyka, epidemiologia),
- Podstawowe metody wykrycia wirusa HPV,
- Informacje o szczepieniu przeciwko HPV

Został również utworzony punkt informacyjny. W tych miejscach można dowiedzieć się podstawowych informacji na temat HIV/AIDS, jaka jest sytuacja epidemiologiczna (na świecie, w Polsce oraz Wielkopolsce), drogi zakażenia, metody i miejsca testowania.

Dla osób zainteresowanych tematem podano stronę <https://aids.gov.pl/> oraz informacje gdzie można dosiedzieć się szczegółowych informacji dotyczących testowania się na HIV, ale też inne choroby przenoszone drogą płciową. W punkcie informacyjnym dostępne są ulotki i inne materiały pomagające zwiększyć swoją wiedzę.

Fot. Nr 21 Ekspozycja Wizualne w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kępnie.

Fot. Nr 22 Punkt Informacyjny w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kępnie.

2.3. Szkolenie „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia- Kontra HIV”

Celem projektu MLZ jest podniesienie poziomu wiedzy w zakresie HIV i AIDS wśród młodzieży. Uzyskanie aktualnej wiedzy na temat HIV/AIDS, nabycie umiejętności podejmowania świadomych decyzji zmniejszających ryzyko zakażenia wirusem HIV i szerzenia chorób przenoszonych drogą płciową, wykształcenie właściwych postawy wobec osób zakażonych wirusem HIV i chorych na AIDS, wzbudzenie zainteresowania własnym zdrowiem, odpowiedzialności za zdrowie partnera oraz umiejętność wskazania miejsca, gdzie można uzyskać pomoc. Uzyskana podczas szkolenia fachowa wiedza z zakresu profilaktyki zakażeń HIV i choroby AIDS, zostanie rozpowszechniona zgodnie z ideą edukacji rówieśniczej.

W ramach Krajowego Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV w Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 2 w Kępnie przeprowadzono szkolenie Młodzieżowych Liderów Zdrowia- Kontra HIV, w formie wykładów i warsztatów dla 20 uczniów.

3. „Bieg po Zdrowie”

Jest to ogólnopolski program antytytoniowej edukacji zdrowotnej, kierowany dla uczniów klas IV szkół podstawowych. Celem programu jest: opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego oraz zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

W programie udział wzięło 5 szkół podstawowych, 96 uczniów oraz 73 rodziców. Szkoły, które przystąpiły do realizacji programu zostały zaopatrzone w materiały edukacyjne.

4. „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Celem programu jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie.

Program skierowany jest do młodzieży w wieku 15-19 lat, ale zawiera również elementy angażujące ich rodziców.

W realizacji programu udział wzięły jedna szkoła ponadpodstawowa, gdzie prowadzone były prelekcje wśród 87 uczniów, w programie wzięło udział również 27 rodziców.

5. Program profilaktyki czerniaka: „Znamię! Znam je?”

Celem programu jest zwiększenie świadomości młodzieży na temat czerniaka, zachęcenie do regularnego badania skóry oraz przestrzegania podstawowych zasad ochrony przez czerniakiem.

W roku szkolnym 2024/2025 w programie wzięło udział 767 uczniów wszystkich szkół ponadpodstawowych z powiatu kępińskiego.

6. „Czyste Powietrze Wokół Nas”

Celem tego programu jest zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego. Kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci dotyczących ochrony własnego zdrowia, w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi. Program jest realizowany wśród dzieci 5-6 letnich, w przedszkolach oraz w oddziałach przedszkolnych.

Placówki, które przystąpiły do realizacji programu zostały zaopatrzone w materiały edukacyjne. W realizacji programu udział wzięły:

- 19 przedszkoli, oddziałów zerowych,
- 445 dzieci,
- 203 rodziców.

Fot. Nr 23 Zajęcia z programu „Czyste Powietrze Wokół Nas” w Przedszkolu Samorządowym w Mikorzynie

Źródło: <https://www.przedszkolemikorzyn.pl/?czyste-powietrze-wokol-nas-program-satcji-sanitarno-epidemiologicznej-grupa-biedronki,1853>

7. „Wybierz życie – pierwszy krok”

Program kierowany jest dla uczniów klas I szkół ponadpodstawowych. Celem programu jest zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i wpływu wirusa HPV na jego powstawanie. Podniesienie świadomości dotyczącej czynników ryzyka raka szyjki macicy (profilaktyka pierwotna i wtórna). Motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie. Przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym.

W realizacji programu udział wzięły:

- 3 szkoły ponadpodstawowe,
- młodzież (694 osób),
- rodzice (131 osób).

8. Mamo, Tato – co Wy na to?

Celem programu jest zwrócenie uwagi na specyfikę rozwoju ich dzieci, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których doświadczają ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości, kryzysy oraz kształtowanie prawidłowych nawyków prozdrowotnych u dzieci. Program jest realizowany wśród dzieci 5-6 letnich w przedszkolach oraz w oddziałach przedszkolnych.

Nawiązano współpracę z dyrektorami przedszkoli i szkół z oddziałami przedszkolnymi oraz z realizatorami programu. Dostarczono materiały edukacyjne, przeprowadzono indywidualne rozmowy z dyrektorami placówek realizujących program. W placówkach, które realizowały program odbyły się zebrania z rodzicami, na których przedstawiono zasięg i cel programu.

W realizacji programu udział wzięły:

- 30 przedszkoli i szkół z oddziałami przedszkolnymi ,
- 734 dzieci,
- 915 rodziców.

9. "Talerz zdrowego żywienia"

Celem projektu jest kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych i popularyzacja zasad prawidłowego bilansowania posiłków poprzez:

- umiejętność odczytywania schematu „Talerz zdrowego żywienia”,
- utrwalenie wiedzy na temat grup produktów żywnościowych i ich znaczenia dla prawidłowego funkcjonowania organizmu,
- dostarczenie wiedzy jakie produkty i w jakich proporcjach powinny być spożywane ciągu dnia,
- umiejętność odróżnienia produktów zdrowych dla organizmu od niekorzystnych.

Adresatami są dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym (klasy I-III szkół podstawowych) z woj. wielkopolskiego.

Projekt „Talerz zdrowego żywienia” wzbogacony jest o liczne materiały graficzne. Opracowano broszurę w dwóch wersjach graficznych w zależności od wieku adresatów. Obydwie wersje mają wspólną część merytoryczną z opisem talerza zdrowego żywienia i poszczególnych grup produktów żywnościowych. Różnią się stopniem trudności zadań dla

dzieci. Każdy uczestnik projektu otrzymuje broszurę, aby mógł utrwalić informacje rozwiązując zadania po zajęciach oraz magnes jako gadżet, który będzie przypominał o zdrowym komponowaniu posiłków.

Przeprowadzono 13 pogadek dla dzieci szkolnych oraz przedszkolnych. W realizacji programu udział wzięło łącznie 251 dzieci.

Fot. Nr 24 Zajęcia w ramach projektu "Talerz zdrowego żywienia" w Szkole Podstawowej w Olszowej

Fot. Nr 25-27 Zajęcia w ramach projektu "Talerz zdrowego żywienia" w Przedszkolu Samorządowym nr 5 w Kępnie

Fot. Nr 28 Zajęcia w ramach projektu "Talerz zdrowego żywienia" w Przedszkolu Samorządowym w Mikorzynie

Fot. Nr 29-31 Zajęcia w ramach projektu "Talerz zdrowego żywienia" w Przedszkolu Sióstr Boromeuszek w Kępnie

Fot. Nr 32-34 Zajęcia w ramach projektu "Talerz zdrowego żywienia" w Szkole Podstawowej im. Janusza Kusocińskiego w Hanulinie

Fot. Nr 35 Zajęcia w ramach projektu "Talerz zdrowego żywienia" w Szkola Podstawowa im. Jana Pawła II w Trzebieniu.

Źródło:

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=1314061447189592&set=pcb.1314061490522921>

Wojewódzki konkurs plastyczny pod tytułem „SUPER ŚNIADANIE!” w ramach projektu „Talerz Zdrowego Żywienia”

Przedmiotem wojewódzkiego konkursu pod tytułem „Super Śniadanie!” było przygotowanie pracy plastycznej przedstawiającej pierwsze lub drugie śniadanie, które spełnia zasady zdrowego żywienia.

Celem konkursu było zwiększanie świadomości dzieci przedszkolnych, szkolnych i ich rodzin na temat grup produktów żywnościowych, odpowiednich ich proporcji w zbilansowanej diecie, utwalenie umiejętności wyboru zdrowych, wartościowych produktów spożywczych oraz kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych.

Konkurs skierowany był do dzieci przedszkolnych (5 i 6-latki) i szkolnych (klasy I-III szkół podstawowych).

Ogólna ilość prac biorącym udział w konkursie na etapie szkolnym- 373 prac. Do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kępnie wpłynęło 86 prac z 24 placówek

z powiatu kępińskiego.

Komisja konkursowa wyłoniła zwycięzców w każdej kategorii:

A) dzieci przedszkolnych (5 i 6-latki):

- I miejsce – Oliwia Wróbel – Zespół Szkół w Łęce Opatowskiej; 63 - 645 Łęka Opatowska, ul. Szkolna 2,
- II miejsce – Julia Owoc – Zespół Szkół Perzowie; 63-642, Perzów 77 A,
- III miejsce – Stanisław Nawrot – Przedszkole Samorządowe „Sosenka”; ul. Osiedle 600-lecia 4. 63-630 Rychtal

B) szkolnych (klasy I-III szkół podstawowych).

- I miejsce – Antonia Magaj – Szkoła podstawowa w Drożkach; Drożki 34 63-630 Rychtal,
- II miejsce – Maja Koszyła – Zespół Szkół w Trębaczowie; Trębaczów 142, 63-642 Perzów,
- III miejsce – Iga Adamska – Zespół Szkół w Trębaczowie; Trębaczów 142, 63-642 Perzów.

10. Wojewódzki projekt edukacyjny „Mały kleszcz – duży problem?”

Celem projektu edukacyjnego jest wzrost poziomu wiedzy społeczeństwa na temat kleszczy, związanych nimi zagrożeń oraz profilaktyka chorób odkleszczowych.

W 2025 r. pracownik Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kępnie przeprowadzili pogadanki skierowane dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych, w których uczestniczyło łącznie 280 osób oraz szkolenie, w którym uczestniczyło 24 osób.

Wszelkie działania edukacyjne połączone były z rozdawnictwem materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących kleszczy oraz instruktażem prawidłowego ich usuwania.

Fot. Nr 36 Pogadanki i warsztaty w ramach wojewódzkiego projektu edukacyjnego „Mały kleszcz – duży problem?” w Szkole Podstawowej w Wielkim Buczku

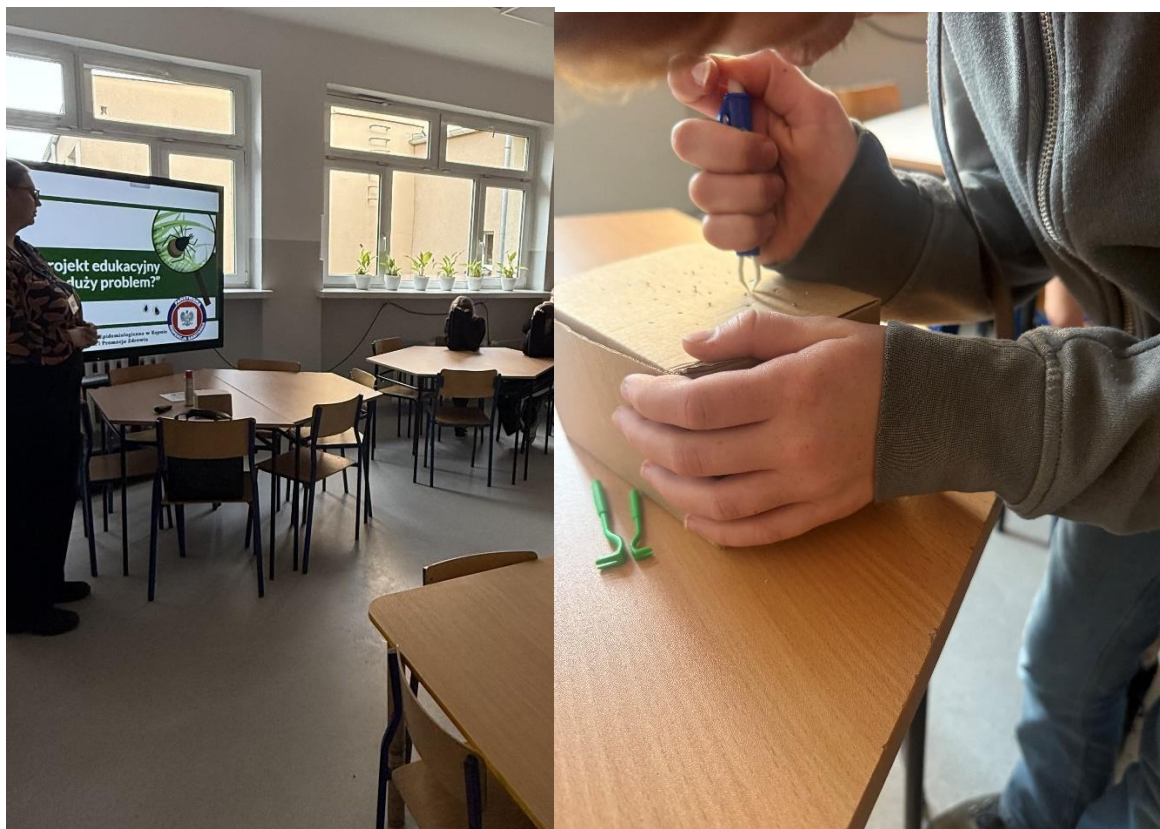
Fot. Nr 37 Pogadanki i warsztaty w ramach wojewódzkiego projektu edukacyjnego „Mały kleszcz – duży problem?” w Zespole Szkół w Słupi pod Kępnem

Fot. Nr 38 Pogadanki i warsztaty w ramach wojewódzkiego projektu edukacyjnego „Mały kleszcz – duży problem?” w Przedszkolu "Kwiaty Polskie" w Bralinie

Fot. Nr 39-40 Pogadanki i warsztaty w ramach wojewódzkiego projektu edukacyjnego „Mały kleszcz – duży problem?” w Przedszkolu Samorządowym w Mikorzynie

Fot. Nr 40-41 Szkolenie w ramach wojewódzkiego projektu edukacyjnego „Mały kleszcz – duży problem?” w Szkole Podstawowej im. Janusza Kusocińskiego w Hanulinie

11. Wojewódzki projekt edukacyjny: "Mam zdrowe zęby!"

Celem projektu jest budowanie właściwych nawyków i popularyzacja zasad poprawnej higieny jamy ustnej wśród dzieci w wieku wczesnoszkolnym, poprzez: zwiększenie świadomości dzieci dotyczącej konieczności codziennej, systematycznej dbałości o zdrowie jamy ustnej i zębów, utrwalenie wiedzy na temat podstawowych zasad profilaktyki próchnicy, kształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności wśród dzieci dotyczących właściwej higieny jamy ustnej.

Realizatorami projektu są pracownicy pionu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia powiatowych stacji sanitarno–epidemiologicznych.

Projekt „Mam zdrowe zęby!” wzbogacony jest o liczne materiały edukacyjne. Broszura dla dzieci zawiera ważne merytoryczne wskazówki jak dbać o higienę jamy ustnej i zębów oraz ciekawe zagadki. Każdy uczestnik spotkania otrzymuje również magnes i kalendarz mycia zębów.

Przeprowadzono 12 pogadanek z instruktażem prawidłowego mycia zębów, wśród 300 dzieci.

Fot. Nr 42-43 Zajęcia w ramach projektu edukacyjnego "Mam zdrowe zęby!" w Przedszkolu Samorządowym w Mikorzynie

Fot. Nr 44 Zajęcia w ramach projektu edukacyjnego "Mam zdrowe zęby!" w Zespole Szkół im. Powstańców Wielkopolskich w Baranowie

Fot. Nr 45 Zajęcia w ramach projektu edukacyjnego "Mam zdrowe zęby!" w Zespole Szkół im. Powstańców Wielkopolskich w Baranowie

Fot. Nr 46-47 Zajęcia w ramach projektu edukacyjnego "Mam zdrowe zęby!" w Szkole Podstawowej im. Janusza Kusocińskiego w Hanulinie

Fot. Nr 48-50 Zajęcia w ramach projektu edukacyjnego "Mam zdrowe zęby!" w Szkola Podstawowa im. Jana Pawła II w Trzebieniu.

Konkurs plastyczny pt.: „Moja wizyta w gabinecie stomatologicznym” w ramach wojewódzkiego projektu edukacyjnego „Mam zdrowe zęby!”.

Konkurs skierowany jest do uczniów klas I-III szkół podstawowych województwa wielkopolskiego.

Zadaniem konkursowym jest wykonanie pracy plastycznej w formacie A4 przy użyciu dowolnej techniki: rysunek, malarstwo, wydzieranka, wycinanka i wszelkiego rodzaju wyklejanki z użyciem różnych materiałów. Praca miała przedstawiać wizytę w gabinecie stomatologicznym z uwzględnieniem charakterystycznych elementów wyposażenia pomieszczenia oraz osób w nim przebywających (stomatologa i pacjenta). Forma konkursu ma na celu rozwijanie umiejętności plastycznych, kreatywności i wrażliwości estetycznej u dzieci w wieku wczesnoszkolnym.

W konkursie na etapie szkolnym w powiecie kępińskim wzięło udział 112 prac. Do etapu powiatowego trafiło 31 prac z 13 szkół z powiatu kępińskiego.

W dniu 30.10.2025 r. zebrała się komisja konkursowa i wyłoniła zwycięzców w każdym roczniku:

- I klasa – Jan Wróbel – Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II Mikorzyn; ul. Papieska 5 63-600 Kępno,
- II klasa – Wiktoria Skąpska – Zespół Szkół w Łęce Opatowskiej; ul. Szkolna 2, 63-645 Łęka Opatowska,
- III klasa – Aleksandra Janoś – Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II Mikorzyn; ul. Papieska 5 63-600 Kępno.

Przyznano również wyróżnienia w każdym roczniku:

- I klasa – Agata Rabiega – Zespół Szkół w Mroczeniu: Mroczeń 140, 63-604 Baranów,
- II klasa – Oliwia Kuźnik – Zespół Szkół w Donaborowie; Donaborów 91, 63-604 Baranów,
- III klasa – Klara Helmińska – Zespół Szkół Im. Ks. Michała Przywary I Rodziny Salomonów w Nowej Wsi Książęcej; 63-640 Bralin, Nowa Wieś Książęca 32,

12. „Gdy coś Ci chodzi po głowie - profilaktyka wszawicy”

Państwowa Inspekcja Sanitarna województwa wielkopolskiego rozpoczęła w IV kwartale 2025 r. realizację nowego wojewódzkiego projektu edukacyjnego ph.: „Gdy coś Ci chodzi po głowie – profilaktyka wszawicy”.

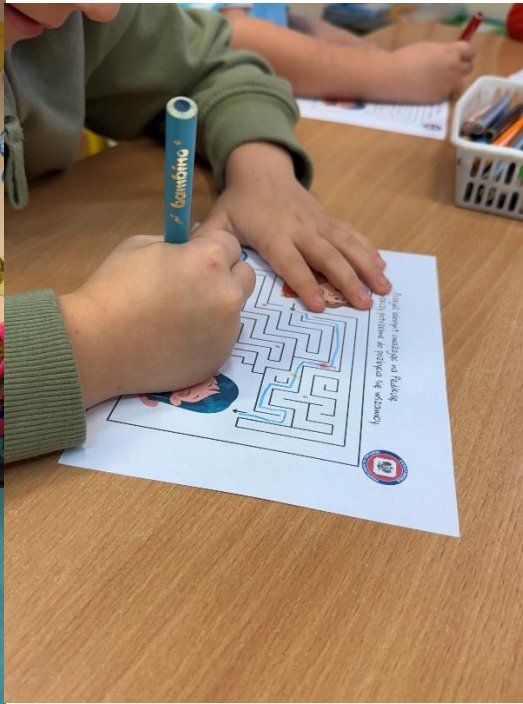
Celem projektu jest podejmowanie właściwych działań w zakresie edukacji zdrowotnej stanowiącej podstawę w zwalczaniu i ograniczaniu rozprzestrzeniania się wszawicy głowowej, poprzez:

- Zwiększenie świadomości dzieci dotyczącej konieczności codziennej, dbałości o własne zdrowie.
- Utrwalenie wiedzy dzieci na temat podstawowych zasad profilaktyki wszawicy głowowej.
- Ukształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych wśród dzieci w wieku wczesnoszkolnym dotyczących profilaktyki wszawicy głowowej.
- Podniesienie poziomu wiedzy rodziców i opiekunów na temat profilaktyki wszawicy głowowej oraz działań ograniczających jej rozprzestrzenianie się.

Projekt kierowany jest do dzieci w wieku wczesnoszkolnym (z zerówek w przedszkolach oraz uczniów klas 0-III szkół podstawowych), ich rodziców/opiekunów, a także kadry pedagogicznej: dyrektorów placówek, nauczycieli i pielęgniarek szkolnych.

Projekt „Gdy coś Ci chodzi po głowie” wzbogacony jest o elektroniczne materiały graficzne: ulotki i infografiki.

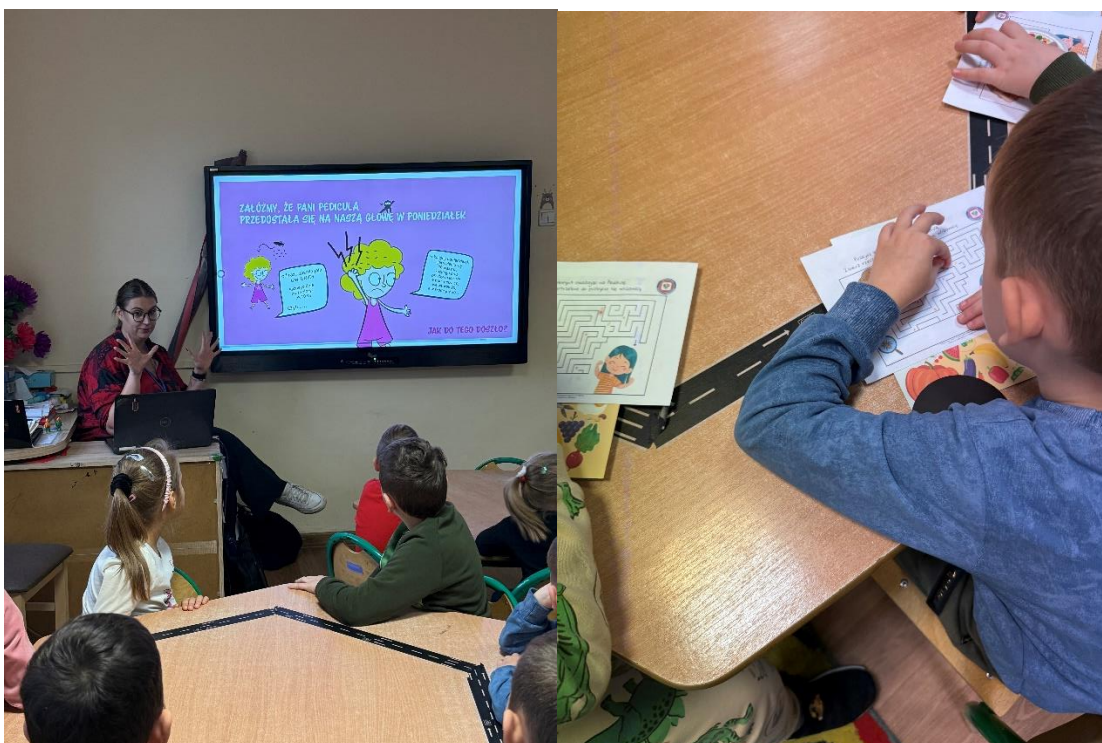
W trakcie pilotażowej edycji projektu (październik – grudzień 2025 r.) przeprowadzono 5 pogadanek wśród 354 dzieci z zerówek przedszkolnych oraz uczniów klas 0-III szkół podstawowych oraz rodziców i nauczycieli.

Fot. Nr 51-54 Zajęcia w ramach projektu edukacyjnego „Gdy coś Ci chodzi po głowie – profilaktyka wszawicy” w Przedszkolu Sióstr Boromeuszek w Kępnie

Fot. Nr 55 Zajęcia w ramach projektu edukacyjnego „Gdy coś Ci chodzi po głowie – profilaktyka wszawicy” w Zespole Szkół w Baranowie.

Fot. Nr 56 Zajęcia w ramach projektu edukacyjnego „Gdy coś Ci chodzi po głowie – profilaktyka wszawicy” w Zespole Szkolno - Przedszkolnym w Trzebieniu.

12. Projekt edukacyjny w zakresie profilaktyki raka piersi pt. „ Co kryją Twoje piersi?”

Celem projektu jest szybsze wykrywanie nowotworów piersi wśród mieszkańców woj. wielkopolskiego poprzez:

- dostarczenie wiedzy na temat profilaktyki raka piersi (prewencji oraz badań przesiewowych). Dostępne obecnie sposoby profilaktyki (samobadanie, USG, mammografia) powinny być powszechnie znane, aby umożliwić ich jak najbardziej optymalne zastosowanie,
- dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących w/w badania na terenie woj. wielkopolskiego,
- motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie,
- uświadomienia zagrożenia zachorowania na raka piersi; problem raka piersi nie może być kwestią wstydliwą i unikaną.

Projekt realizowany przez pracowników pionu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kępnie. Zorganizowano 7 szkoleń grupowych składających się z dwóch części:

- wykład (obejmujący tematy: epidemiologia występowania nowotworów, patogeneza, czynniki ryzyka i objawy raka piersi, profilaktyka raka piersi, zmiany w programach profilaktycznych dla kobiet, samobadanie piersi, USG piersi, mammografia),
- pokaz nauki samobadania piersi z użyciem fantomu.

Uczestnikami szkoleń byli: uczniowie szkół ponadpodstawowych oraz nauczyciele (303 osób).

Fot. Nr 57 Szkolenie w ramach projektu edukacyjnego „Co kryją Twoje piersi” w Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 1 w Kępnie.

Fot. Nr 58-59 Szkolenia w ramach projektu „Co kryją Twoje piersi?” organizowane na terenie powiatu kępińskiego.

W rama projektu, przedstawiciel pionu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kępnie wraz z Klubem Amazonek oraz Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Kępnie wzięły udział w akcji pt. ” Badamy nie tylko mamy”.

Fot. Nr 60-62 Akcja pt. ” Badamy nie tylko mamy”

W ramach projektu, przedstawiciel pionu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kępnie wzięły udział w akcji „Marsz Różowości”.

W niedzielę, 2 marca odbył się „Marsz Różowości”. Akcję rozpoczął spacer ulicami Kępna z wykorzystaniem różowej symboliki walki z nowotworami występującymi u kobiet. Finałem było spotkanie w Zespole Szkół Ponadpodstawowych Nr 1 w Kępnie, gdzie obok koncertów i spotkania przy kawie odbyły się pogadanki profilaktyczne mające na celu budowanie i rozwijanie wiedzy o chorobach onkologicznych i właściwemu ich przeciwdziałaniu.

Na zakończenie uczestnicy mieli okazję zapoznać się z materiałami dostępnymi na stoiskach, prowadzonych przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej oraz Pań z Klubu Amazonek.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej na swoim stoisku posiadali materiały dotyczące profilaktyki raka piersi, samobadania piersi, mammografii i cytologii. Dodatkowo omówiono z chętnymi osobami informację na temat profilaktyki raka piersi, uświadamiano jakie zagrożenia związane są z zachorowaniem na raka piersi, dostępne obecnie sposoby profilaktyki (samobadanie, USG, mammografia).

Kierowano chętne osoby do stoiska Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Kępnie, gdzie można było się dowiedzieć szczegółowo na temat możliwości zapisów na USG piersi, mammografie lub innych badań/zabiegów wykonywanych w szpitalu.

Osoby chętne mogły wziąć udział w warsztatach. Przedstawiono pokaz samoobserwacji piersi z użyciem fantomu. Chętne osoby mogły same sprawdzić w praktyce nabyte umiejętności na fantomach.

Fot. Nr 63 Akcja pt. "Marsz Różowości".

Fot. Nr 64-66 Akcja pt. "Marsz Różowości".

REALIZACJA INTERWENCJI NIEPROGRAMOWYCH

1. Konkurs „Palić nie palić – oto jest pytanie”

W marcu 2025 r. we wszystkich szkołach podstawowych dla uczniów klas V, został ogłoszony konkurs pod hasłem „Palić nie palić – oto jest pytanie”.

Tegoroczne zadanie konkursowe polega na wykonaniu komiksu przedstawiającego historię dotyczącą przyczyn sięgania przez młodzież po papierosy, e-papierosy i inne wyroby tytoniowe oraz wskazującą na powody, dla których nie warto z nich korzystać. Celem konkursu jest propagowanie zdrowego stylu życia wolnego od palenia tytoniu i inhalowania e-papierosów, a także promowanie niepalenia i nieużywania e-papierosów szczególnie w środowisku młodzieży szkolnej.

Do konkursu przystąpiło 85 uczniów z 13 szkół. Na etapie powiatowym znalazło się 13 prac spośród, których komisja konkursowa wyłoniła zwycięzców etapu powiatowego.

Zebrała się komisja konkursowa, obejrzała nadesłane prace i wyłoniła zwycięzców.

- I miejsce – Żaneta Kucharzak - Szkoła Podstawowa im Jana Brzechwy w Świbie,
- II miejsce- Dagmara Brzezińska - Szkoła Podstawowa nr 2, im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Kępnie,
- III miejsce – Matylda Jarych- Zespół Szkół im. Powstańców Wielkopolskich w Baranowie.

2. Obchody „Światowego Dnia bez Tytoniu”

Jak co roku 31 maja obchodzimy „Światowy Dzień bez Tytoniu”.

Wykonano materiały edukacyjne dla osób, które chciały by rzucić palenie, ale nie wiedzą od czego zacząć (zawierały pomocne strony internetowe oraz nr telefoników) oraz korzystano z materiałów kampanii „E-papierosy to manipulacja!”.

W dniu 24.05.2025 r odbył się lokalny festyn. Podczas wydarzenia można było zasięgnąć informacji gdzie uzyskać pomoc jak rzucić palenie (strona internetowa www.jakrzucicpalenie.pl oraz infolinia), jakie są szkodliwe skutki palenia. Propagowano kampanię edukacyjno-informacyjną pod hasłem: „E-papierosy to manipulacja!”. Celem kampanii jest uświadomienie zagrożeń zdrowotnych związanych z używaniem e-papierosów przez dzieci i młodzież, obalenie mitów na temat ich „nieszkodliwości”,

pokazanie mechanizmów manipulacji wykorzystywanych przez przemysł tytoniowy, wzmocnienie postaw rodzicielskich przeciwdziałających inicjacji nikotynowej wśród nieletnich. Rozdano materiały edukacyjne oraz zachęcano do wypełnienia testu.

Razem z pracownikami SPZOZ Kępno zachęcano do pomiarów ciśnienia oraz saturacji podczas festynu. Pracownicy NFZ przedstawiali aktualne oferty oraz służyli doradztwem.

W lokalnych mediach poinformowano mieszkańców o zorganizowanym festynie.

Przygotowano materiały do przedstawienia pogadanki dot. profilaktyki antytytoniowej w ramach „Światowego Dnia bez Tytoniu”.

W dniu 28.05.2025 r. przeprowadzono zajęcia w Szkole Podstawowej w Mroczeniu, natomiast w dniu 30.05.2025 r. przeprowadzono dwie pogadanki w Szkole Podstawowej nr 2 w Kępnie.

Przedstawiono pogadankę wraz prezentacją i filmem edukacyjnym na temat szkodliwego działania nikotyny na organizm człowieka, której głównym celem było:

- Zwiększenie świadomości zdrowotnych skutków palenia tytoniu- uświadomienie, jakie choroby i problemy zdrowotne są bezpośrednio związane z paleniem (np. rak płuc, choroby serca, przewlekłe choroby układu oddechowego).
- Pokazanie wpływu palenia na życie codzienne i jakość życia- omówienie skutków estetycznych (nieprzyjemny zapach, żółknięcie zębów, zmarszczki) i społecznych (izolacja, presja rówieśnicza, koszty finansowe).
- Obalenie mitów i stereotypów dotyczących palenia- przedstawienie faktów, które kontrastują z popularnymi przekonaniami młodzieży (np. „papierosy pomagają się odstresować”).
- Wzmacnianie postaw asertywnych wobec presji rówieśniczej- ćwiczenie umiejętności mówienia „nie” i radzenia sobie w sytuacjach nacisku ze strony znajomych.
- Zachęcenie do zdrowego stylu życia bez nałogów- promowanie alternatyw (sport, pasje, relacje) jako sposobów na radzenie sobie ze stresem i nudą.
- Informowanie o szkodliwości e-papierosów i podgrzewaczy tytoniu- wyjaśnienie, że nowe formy palenia również są szkodliwe i nie są „zdrowszą” alternatywą.

- Zainspirowanie do refleksji i samodzielnego wyboru- zachęcanie młodzieży do podejmowania świadomych decyzji w oparciu o wiedzę, a nie presję otoczenia.

Przedstawiono uczniom kampanię edukacyjno-informacyjną pod hasłem: „E-papierosy to manipulacja!”, której celem jest uświadomienie zagrożeń zdrowotnych związanych z używaniem e-papierosów przez dzieci i młodzież, obalenie mitów na temat ich „nieszkodliwości”, pokazanie mechanizmów manipulacji wykorzystywanych przez przemysł tytoniowy, wzmocnienie postaw rodzicielskich przeciwdziałających inicjacji nikotynowej wśród nieletnich. Uczniowie rozwiązali quiz „Czy jesteś odporny na manipulację?”.

Rozpowszechniono materiały edukacyjne dla uczniów i rodziców.

Fot. Nr 67 Pogadanka z okazji „Światowego Dnia bez Tytoniu” w Szkole Podstawowej w Mroczeniu

Fot. Nr 68-69 Pogadanka z okazji „Światowego Dnia bez Tytoniu” w Szkole Podstawowej nr 2 w Kępnie

W dniu 30.05.2025 r. odbyły się zajęcia w oddziale zerowym Szkoły Podstawowej w Mroczeniu.

Głównym celem zajęć było:

- Zwiększenie świadomości zdrowotnych skutków palenia tytoniu,
- Pokazanie wpływu palenia na życie codzienne i jakość życia,
- Zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub, gdy dorośli palą przy nich tytoń.
- Wykształcenie umiejętności rozpoznawania różnych źródeł dymów.

Przygotowano materiały do przedstawienia pogadanki i warsztatów dot. profilaktyki antytytoniowej w ramach „Światowego Dnia bez Tytoniu” (kolorowanki, opowiadanie o kominie, rzeczy które dymią, znaki zakazów palenia).

Przedstawiono pogadankę temat szkodliwego działania nikotyny na organizm człowieka oraz jakie są rodzaje dymów.

Podczas zajęć warsztatowych dzieci wymieniały i układały różne rodzaje dymów. Wysłuchały „opowiadanie o kominie”- dyskusja. Dzieci szukały w sali różnego rodzaju „znaki zakazu palenia”, po czym opisywały je. Wspólnie z dziećmi wykonano plakat.

Rozpowszechniono materiały edukacyjne dla rodziców.

Fot. Nr 70

Fot. Nr 70-74 Zajęcia z okazji „Światowego Dnia bez Tytoniu” w oddziale zerowym Szkoły Podstawowej w Mroczeniu

3. Obchody ”Światowego Dnia Rzucenia Palenia”

Z okazji obchodów ”Światowego Dnia Rzucenia Palenia” zamieszczono informację o Światowym Dniu Rzucenia Palenia na stronach internetowych i w mediach społecznościowych (Facebook) Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kępnie.

W Szkole Podstawowej w Trzebieniu została zorganizowana pogadanka dla 23 uczniów, którzy mieli możliwość poszerzenia swojej wiedzy na temat szkodliwości palenia i korzyści płynących z rzucenia nałogu oraz metod i miejsc, gdzie można uzyskać pomoc w rzuceniu nałogu. Osoby chętne miały możliwość zapoznania się z materiałami o tematyce antytytoniowej. Dla zwiększenia rozpowszechnienia wiedzy na temat negatywnych skutków palenia w Zespole Szkół Ponadpodstawowych została przedstawiona audycja z okazji ”Światowego Dnia Rzucenia Palenia”.

Wszystkim placówką wysłano materiały edukacyjne do udostępnienia rodzicom (15450 osób).

Dzięki udostępnionym przez Powiatową Stację Sanitarną w Kępnie materiałom przeprowadzono 83 pogadanki dla 1968 uczniów.

Fot. Nr 65 Zajęcia z Światowy Dzień Rzucania Palenia w Zespole Szkół Specjalnych w Słupi pod Kępnem

Źródło: https://www.zss-slupia.pl/o-nas/aktualnosci/Swiatowy-Dzien-Rzucania-Paleniaw-naszej-szkole/idn:257?fbclid=IwY2xjawO2JRVleHRuA2FlbQIxMABicmlkETaxYmFIb0hKNUIDR2NzdZdGc3J0YwZhcHBfaWQQMjIyMDM5MTc4ODIwMDg5MgABHirLwJ7BYrP0QhEX-ptkJQudJaZc5vsjQFOg3-OXInWjsVIped3PmFN4LXW_aem_pBSe_PqCTHJDGAT1Tk9gVA

4. Szkolenia w ramach projektu "Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra tytoń"

W odpowiedzi na zagrożenia związane z paleniem tytoniu i inhalowaniem e-papierosów wśród młodzieży oraz rosnącą potrzebę wzrostu świadomości w tym zakresie przeprowadzono szkolenie "Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra tytoń", w którym wzięło udział 20 uczniów z Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Trzebieniu. Podczas zajęć młodzież poznaje wiedzę w zakresie szkodliwego wpływu palenia papierosów i inhalowania e-papierosów na organizm palacza i osób z jego otoczenia, a także zachowań asertywnych. Wiedza uczniów jest oceniana przed i po szkoleniu za pomocą ankiety. Według założeń projektu młodzież po szkoleniu jest, aby mogli przekazywać poznaną wiedzę na temat szkodliwości palenia tytoniu swoim rówieśnikom poprzez edukację rówieśniczą.

Szkolenie zostało przeprowadzone w formie warsztatów, wykładu oraz ćwiczeń. Wszyscy uczestnicy otrzymali ankiety wstępne. Młodzież aktywnie brała udział w szkoleniu poprzez zadawanie pytań i liczne dyskusje. Szkolenie zakończono oceną wiadomości uczestników poprzez zastosowanie ankiety końcowej. Po przeliczeniu ankiety wstępnej i końcowej można stwierdzić, że poziom wiedzy uczniów w zakresie edukacji antytytoniowej zdecydowanie się podniósł. We wstępnych ankietach 47.5% odpowiedzi była poprawnie, natomiast po szkoleniu wyniki ankiet końcowych wskazywały na poprawność równą 91%. Zmniejszyła się znacznie ilość odpowiedzi „nie wiem” z 45.5% na 4.25%, co wskazuje, że dużo niejasności zostało poruszone na wykładzie i zrozumiałe po przeanalizowaniu i dyskusji.

Fot. Nr 76 Szkolenie w ramach projektu "Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra tytoń" w Szkole Podstawowa im. Jana Pawła II w Trzebieniu.

5. „Światowy Dzień Zdrowia”

Obchodzony corocznie z inicjatywy Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) Światowy Dzień Zdrowia (World Health Day) 7 kwietnia ma na celu zwrócenie uwagi na kluczowe kwestie zdrowotne wpływające na społeczeństwa na całym świecie. Tegoroczne hasło przewodnie święta to „Zdrowe początki, pełna nadziei przyszłość”.

Zdrowie matek i dzieci stanowi podstawę zdrowych rodzin i społeczności, pomaga także zapewnić nam wszystkim pomyślną przyszłość.

Światowy Dzień Zdrowia 7 kwietnia 2025 r. inauguruje całoroczną kampanię na rzecz zdrowia matek i noworodków. Kampania zatytułowana „Zdrowe początki, pełna nadziei przyszłość” będzie wzywać rządy i społeczność medyczną do zwiększenia wysiłków na rzecz zakończenia możliwych do uniknięcia zgonów matek i noworodków oraz do nadania priorytetu długoterminowemu zdrowiu i dobremu samopoczuciu kobiet.

Cele kampanii:

- Podniesienie świadomości na temat luk w przeżywalności matek i noworodków oraz konieczności nadania priorytetu długoterminowemu dobrostanowi kobiet.
- Wspieranie skutecznych inwestycji poprawiających zdrowie kobiet i dzieci.
- Zachęta do kolektywnych działań wspierających rodziców i pracowników służby zdrowia zapewniających opiekę krytyczną.
- Ciągłe dostarczanie użytecznych informacji zdrowotnych dotyczących ciąży, porodu i okresu poporodowego.

W ramach „Światowego Dnia Zdrowia” w dniu 04.04.2025 przeprowadzono trzy pogadanki i 09.04.2025 r. przeprowadzono jedno zajęcia w formie pogadanki posiłkując się prezentacją, której celem jest budowanie właściwych nawyków i popularyzacja zasad poprawnej higieny jamy ustnej wśród dzieci w wieku wczesnoszkolnym, poprzez:

- utrwalenie wiedzy na temat podstawowych zasad profilaktyki próchnicy,
- kształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności wśród dzieci dotyczących właściwej higieny jamy ustnej.

Przeprowadzono instruktaż mycia zębów, po którym każde dziecko mogło samodzielnie pod kontrolą instruktora samodzielnie umyć zęby przy użyciu modelu szczęki.

Wszystkie dzieci otrzymały materiały: broszurki- mam zdrowe zęby, magnety, kalendarze mycia zębów.

Fot. Nr 77 Pogadanka w ramach „Światowego dnia Zdrowia” dot. higieny jamy ustnej z dziećmi z Przedszkola Sióstr Boromeuszek w Kępnie.

W dniu 09.04.2025 r. przeprowadzono pogadankę z warsztatami, których celem jest wzrost poziomu wiedzy społeczeństwa na temat kleszczy, związanych nimi zagrożeń oraz profilaktyka chorób odkleszczowych.

Podczas pogadanki przedstawiono informację dotyczące kleszczy (charakterystykę, występowanie, stadia rozwojowe i czas największej aktywności), choroby przenoszone przez nie wraz z ich charakterystyką, profilaktykę chorób odkleszczowych oraz zaprezentowano co należy zrobić w przypadku ukąszenia przez kleszcza. Po części wykładowej rozpoczęły się warsztaty z usuwania kleszczy za pomocą różnego rodzaju kleszczołapek. Pokazano wszystkie etapy usuwania kleszczy. Rozdano materiały edukacyjne uczniom, rodzicom oraz opiekunom półkolonii.

Działania zostały udokumentowane dokumentacją fotograficzną i udostępnione na mediach społecznościowych i stronach internetowych Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kępnie.

Przygotowano plakat promujący oraz broszury dla dzieci- rozdano materiały i gadżetów promocyjnych.

Fot. Nr 78 Pogadanka w ramach „Światowego dnia Zdrowia” dot. chorób odkleszczowych z dziećmi z Przedszkola Sióstr Boromeuszek w Kępnie.

W korytarzu PSSE w Kępnie zorganizowano wystawę na korytarzu na temat Światowego Dnia Zdrowia.

Fot. Nr 79-84 Stoiska informacyjno- edukacyjne na terenie PSSE w Kępnie.

Dostępne były konsultacje osobiste, udzielenie informacji nt.: kleszczowego zapalenia opon i szczepień profilaktycznych, szczepienia dla osób wyjeżdżających za granicę, bakterie w szpitalu, certyfikatów na terenie placówek pracy pozaszkolnej, badań do celów sanitarno-epidemiologicznych.

Przekazano informację o „Światowym Dniu Zdrowia” do szkół, placówek medycznych powiatu kępińskiego oraz pracowników PSSE.

Z okazji obchodów „Światowego Dnia Zdrowia” zorganizowano „Dni Otwartych” w siedzibie PSSE. Ich celem było przybliżenie społeczeństwu zadań PIS, podkreślenie

znaczenia działań podejmowanych na rzecz zdrowia publicznego, a także wzmocnienie zaufania do instytucji.

Przybyłe osoby mogły zapoznać się z funkcjonowaniem Powiatowej Stacji, między innymi poprzez odwiedzenie zorganizowanego punktu informacyjnego. Osoby uczestniczące w akcji mogły również wysłuchać prelekcji PPIS, która umożliwi zapoznanie się z szerokim wachlarzem zadań Inspekcji. Następnie osoby zainteresowane zostały oprowadzone po poszczególnych komórkach, zapoznając się ze specyfiką ich pracy. Razem z dwoma grupami przedszkolnymi zagrano w grę terenową „Znajdź Wirusa”.

Fot. Nr 85-86 Spotkanie z Inspektorem PSSE w Kępnie w ramach „Dni otwartych”.

Fot. Nr 87-106 Dni Otwarte w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kępnie.

6. Bezpieczeństwo dzieci podczas wypoczynku letniego i zimowego

AKCJA LATO

W ramach akcji lato przeprowadzono liczne pogadanki na temat bezpieczeństwa z uczestnikami półkolonii, kolonii oraz obozów. W trakcie pogadań omówiono temat związaną z profilaktyką chorób odkleszczowych wśród 315 osób oraz higieną jamy ustnej.

Fot. Nr 107-110 . Akcja Lato w Przedszkolu Samorządowym w Mikorzynie.

Fot. Nr 111-112 Zajęcia z profilaktyki odkleszczowej i Bezpieczne wakacje- Przedszkolu Samorządowym nr 2 w Kępnie

Fot. Nr 113-114 Akcja Lato w Przedszkolu Samorządowym nr 5 w Kępnie.

Fot. Nr 115-117 Akcja Lato w Zespole Szkół w Słupi pod Kępnem

Fot. Nr 118 Akcja Lato w Szkole Podstawowej w Wielkim Buczku.

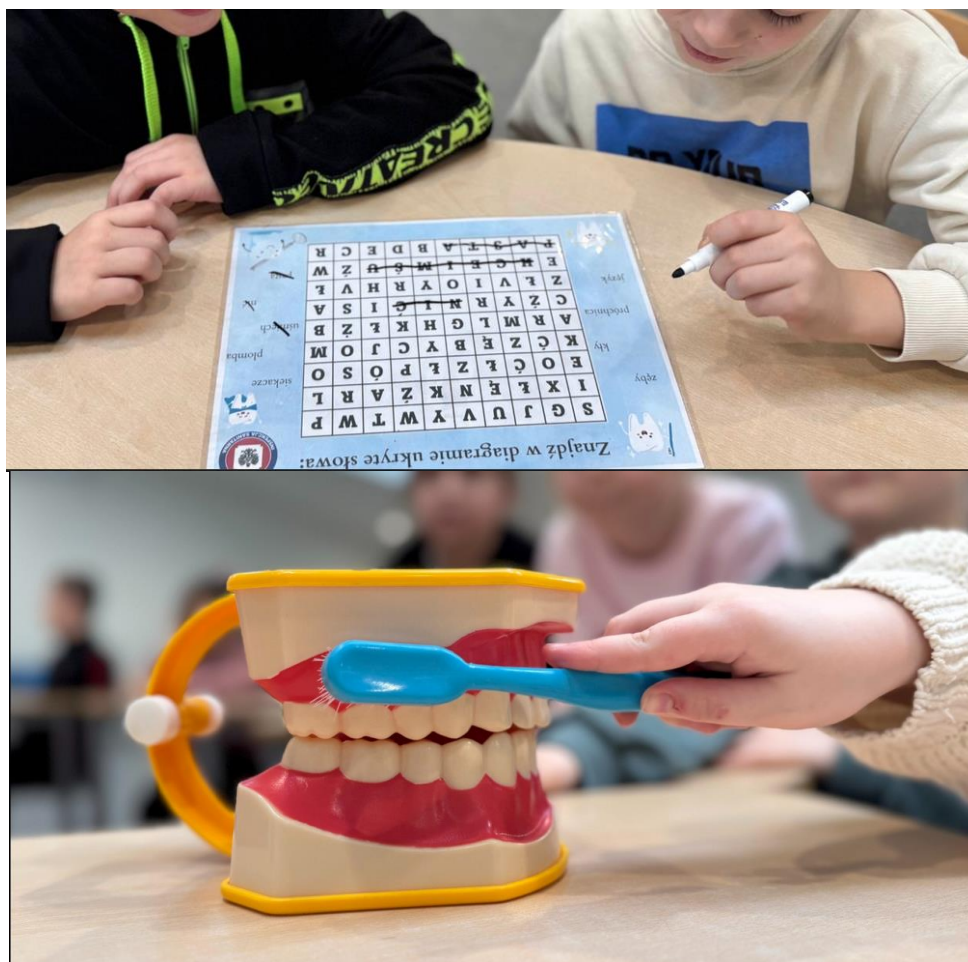
Fot. Nr 119

Fot. Nr 119-123 Akcja Lato w Centrum Aktywizacji Społeczno-Kulturalnej w Kępnie

AKCJA ZIMA

W ramach akcji zima prowadzono pogadanki pt. „Bezpieczne ferie” wśród uczestników półkolonii. Podczas zajęć przedstawiono najważniejsze informacje dotyczące akcji „Bezpieczne ferie”. Na zajęciach warsztatowych dzieci mogły samodzielnie pod okiem prowadzącego umyć zęby na modelu. Prowadzono różnego rodzaju gry i zabawy edukacyjne. Na zakończenie, każdy uczeń otrzymał zadanie z narysowaniem swoich wymarzonych bezpiecznych ferii „Bezpieczne ferie”.

Fot. Nr 123-124 „Bezpieczne ferie” na półkoloniach w Zespole Szkół w Baranowie.

Źródło:

<https://zsbaranow.edupage.org/news/?eqa=d2lkPW5ld3NfUGFnaW5hdG9yXzEmbmV3c2FyY2hpdmVmPSZvZmZzZXRfbmV3c19QYWdpbmF0b3JfMT0xNDAmbm09bmV3cw%3D%3D#>

Promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania- kampania EFSA „Wybieraj Bezpieczną Żywność” oraz „Dbaj o zdrowie roślin, chroń życie”

Celem jest zwiększenie świadomości mieszkańców Europy na temat zdrowia roślin oraz podkreślenie zbiorową odpowiedzialność za wspólne dobro.

Kampania także podkreślać zagrożenia, jakie mogą wynikać z wwożenia roślin do Polski (szczególnie z krajów spoza Unii Europejskiej).

Promocja szczepień ochronnych

Celem jest podkreślanie znaczenia szczepień – po to, by chronić ludność przed chorobami, którym można zapobiec właśnie poprzez szczepienia.

Realizacja działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących Europejskiego Tygodnia Szczepień (ETS). Tegoroczny ETS obchodzony jest w dniach 27 kwietnia – 3 maja pod hasłem *Szczepienia chronią – zaufaj nauce!*

Powszechny Program Szczepień przeciwko HPV

Powszechny program szczepień przeciw HPV realizuje założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030. Uzupełnia bezpłatny program szczepień ochronnych dla dzieci i młodzieży o szczepienie, które chroni przed chorobami wywołanymi przez HPV.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kępnie realizując zadania z zakresu zdrowia publicznego, uczestniczy w realizacji Powszechnego Programu Szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV), którego celem jest zapobieganie zakażeniom HPV oraz chorobom nowotworowym wywoływanym przez ten wirus.

W ramach realizacji programu powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne wykonują następujące działania:

- Działania informacyjno-edukacyjne- prowadzone są działania informacyjne skierowane do rodziców, opiekunów prawnych, dzieci i młodzieży, a także do szkół, jednostek samorządu terytorialnego oraz podmiotów leczniczych. Celem tych działań jest zwiększenie świadomości zdrowotnej dotyczącej zakażeń HPV, zasad funkcjonowania programu oraz korzyści wynikających ze szczepień ochronnych.
- Współpraca z podmiotami realizującymi szczepienia- współpraca z placówkami podstawowej opieki zdrowotnej wspierają organizację szczepień, również tych prowadzonych we współpracy ze szkołami.
- Wsparcie organizacyjne i merytoryczne- wsparcie organizacje i merytoryczne placówek realizujących szczepienia, w tym wyjaśniają zasady realizacji programu oraz obowiązujące wytyczne Ministra Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego.

- Monitorowanie realizacji programu uczestniczenie w monitorowaniu realizacji Powszechnego Programu Szczepień przeciw HPV na terenie powiatu, zbierając i przekazując dane do właściwych instytucji nadrzędnych, w szczególności do Państwowej Inspekcji Sanitarnej wyższego szczebla.

Działania te mają na celu zapewnienie sprawnej realizacji programu oraz zwiększenie dostępności i skuteczności szczepień ochronnych przeciwko HPV w populacji dzieci i młodzieży.

Fot. Nr 125 Szkolenie z zakresu Powszechny Program Szczepień przeciwko HPV dla pracowników medycznych oraz przedstawicieli placówek edukacyjnych.

Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach; Światowy Dzień Wiedzy o Antybiotykach

W związku z realizacją ogólnopolskiej akcji profilaktyczno-edukacyjnej „**Jesień bez infekcji**”, Państwowa Inspekcja Sanitarna podejmuje szereg działań mających na celu ograniczenie zachorowań na choroby zakaźne występujące w sezonie jesienno-zimowym oraz podniesienie świadomości zdrowotnej społeczeństwa.

W ramach akcji prowadzone są działania edukacyjne skierowane do dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, obejmujące promocję zasad higieny osobistej, profilaktyki zakażeń oraz zdrowego stylu życia. Inspekcja Sanitarna realizuje prelekcje, warsztaty oraz rozpowszechnia materiały informacyjno-edukacyjne dotyczące zapobiegania infekcjom dróg oddechowych, w tym grypie, COVID-19 oraz innym chorobom zakaźnym.

Istotnym elementem akcji jest również upowszechnianie wiedzy na temat szczepień ochronnych jako skutecznej formy profilaktyki zdrowotnej. Państwowa Inspekcja Sanitarna współpracuje z placówkami ochrony zdrowia, jednostkami samorządu terytorialnego oraz placówkami oświatowymi w celu dotarcia z przekazem profilaktycznym do jak najszerszego grona odbiorców.

Równolegle prowadzone są działania z zakresu nadzoru sanitarno-epidemiologicznego, w tym monitorowanie sytuacji epidemiologicznej oraz kontrole warunków higieniczno-sanitarnych w placówkach oświatowych i opiekuńczych.

Podejmowane inicjatywy mają na celu zmniejszenie liczby zachorowań, zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców oraz kształtowanie odpowiedzialnych postaw prozdrowotnych.

Kampania "Jesień bez infekcji"

Celem jest promocja szczepień ochronnych wśród osób najbardziej narażonych na powikłania – seniorów, kobiet w ciąży, a także ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem pracowników i pracodawców. Wspólnie możemy zwiększyć świadomość zdrowotną i zadbać o odporność w sezonie jesienno-zimowym

Kampania WHO „Zwykły kaszel czy objaw gruźlicy? Sprawdź!”

Celem kampanii jest zwiększenie świadomości społecznej na temat gruźlicy - choroby, która mimo postępu medycyny wciąż stanowi istotne zagrożenie zdrowia publicznego. Drugim celem jest zachęcenie do konsultacji lekarskiej i wykonania prześwietlenia klatki piersiowej w przypadku długotrwałego kaszlu i innych objawów. Działania kampanijne mają również na celu obalenie mitów i stereotypów związanych z gruźlicą oraz promowanie profilaktyki i wczesnej diagnostyki.

DZIEŃ ŚNIADANIA

Fot. Nr 126-128 Akcja :Dzień Śniadania” w Przedszkolu Samorządowym w Hanulin

PODSUMOWANIE

W roku szkolnym 2024/2025 działalność Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia na terenie powiatu kępińskiego była realizowana zgodnie z planem pracy oraz założeniami krajowych i wojewódzkich programów profilaktycznych. Podejmowane działania miały charakter systematyczny, kompleksowy i były dostosowane do wieku oraz potrzeb poszczególnych grup odbiorców – dzieci przedszkolnych, uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, rodziców, nauczycieli oraz pracowników ochrony zdrowia.

Zrealizowano liczne programy edukacyjne o zasięgu ogólnopolskim i wojewódzkim, organizując szkolenia, punkty informacyjne, wystawy oraz kampanie w mediach społecznościowych. Istotnym elementem pracy były interwencje nieprogramowe, w tym konkursy, pogadanki, warsztaty oraz akcje informacyjno-edukacyjne organizowane z okazji.

W realizację działań zaangażowane były placówki oświatowe, podmioty lecznicze, jednostki samorządu terytorialnego oraz instytucje współpracujące. Programy obejmowały tysiące uczestników, a ich skuteczność potwierdzają zarówno wysoka frekwencja, jak i wyniki ewaluacji (np. wzrost poziomu wiedzy uczestników szkoleń). Przeprowadzono 36 wizytacji monitorujących przebieg realizowanych programów.

Podejmowane inicjatywy przyczyniły się do wzrostu świadomości zdrowotnej społeczeństwa, kształtowania postaw prozdrowotnych, promowania szczepień ochronnych, profilaktyki chorób zakaźnych i nowotworowych oraz ograniczania zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży.

Analiza sprawozdań oraz zainteresowanie odbiorców wskazują na zasadność i potrzebę kontynuowania programów profilaktycznych w kolejnych latach, a także dalszego rozwijania współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz poprawy zdrowia publicznego w powiecie kępińskim.

Opracowała:

Katarzyna Smółka

VIII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

1. Realizacja zadań.

W 2025 r. zrealizowano zadania wynikające z:

- ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- ustawy z dnia 27 marca 2013 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- ustawy z dnia 07 lipca 1994 r. – prawo budowlane.

2. Wykonane zadania.

W roku sprawozdawczym wydano:

- 52 decyzji płatniczych,
- 8 uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko
- 11 opinii projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Zajęcie stanowiska dotyczącego oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w prognozie oddziaływania na środowisko,
- 23 opinii w sprawie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko,
- 3 opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach
- 23 opinii uzgadniających dokumentację projektową pod względem wymagań higienicznych i sanitarnych.
- 36 uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania,
- 17 postanowienia w sprawie uzgodnienia decyzji o warunkach zabudowy

3. Przeprowadzone kontrole.

Kontrole obiektów budowlanych były przeprowadzone, przed wydaniem stanowiska w sprawie zgodności ich wykonania z projektem budowlanym (art. 56 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 07 lipca 1994r. Prawo budowlane)

4. Podsumowanie.

W 2025r. dominującymi zadaniami były:

- dopuszczenie do użytkowania (zajęcie stanowiska w sprawie zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym),
- uzgadnianie dokumentacji projektowych,
- opinie w zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko,
- opinie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Powiat kępiński należy do powiatów należy do powiatów o znacznie rozwiniętym przemyśle meblarskim, który wciąż dynamicznie się rozwija, co skutkuje wieloma zadaniami inwestycyjnymi – rozbudowa tych zakładów o budynki produkcyjne i magazynowe oraz budowa nowych zakładów. Nastąpił również wzrost inwestycji polegających na budowie budynków handlowo-usługowych .

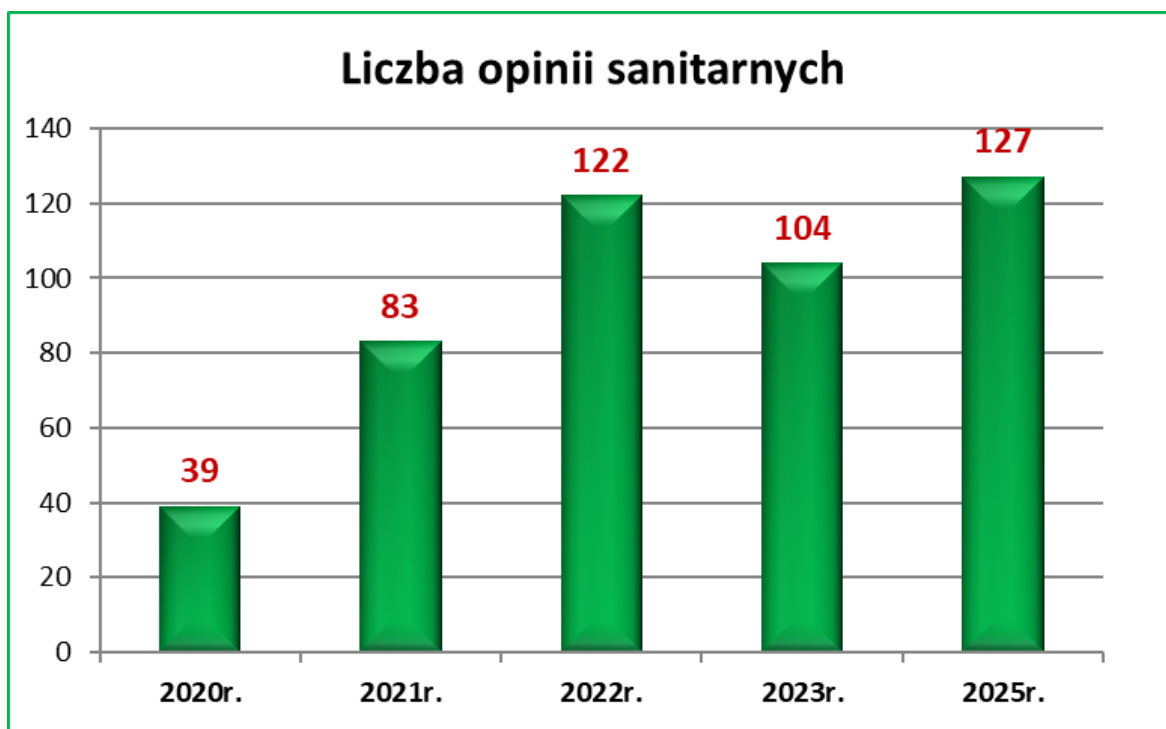
Nowe zadania inwestycyjne mają wpływ na liczbę prowadzonych w gminach powiatu kępińskiego postępowań o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jak i w procesie zmiany planów zagospodarowania przestrzennego.

Opracował:

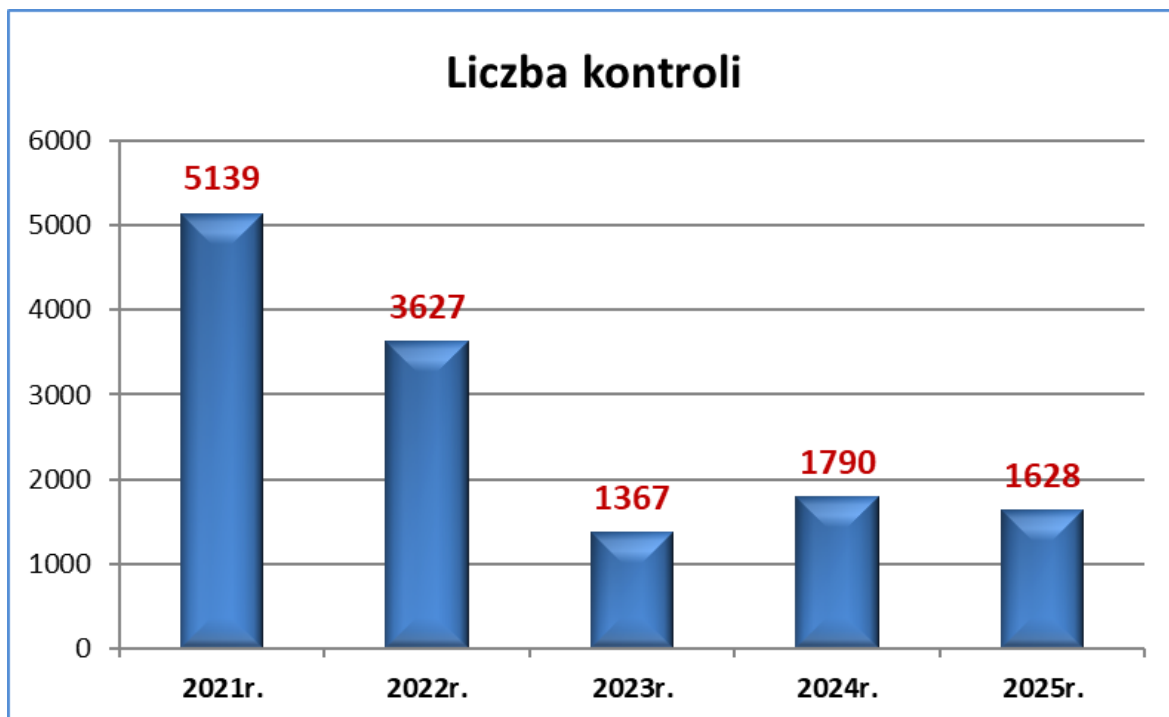
Mirosław Kozłowski

IX. PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI KONTROLNO REPRESYJNEJ ORAZ ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO POWIATOWEJ STACJI SANITARNO EPIDEMIOLOGICZNEJ W KĘPNIE

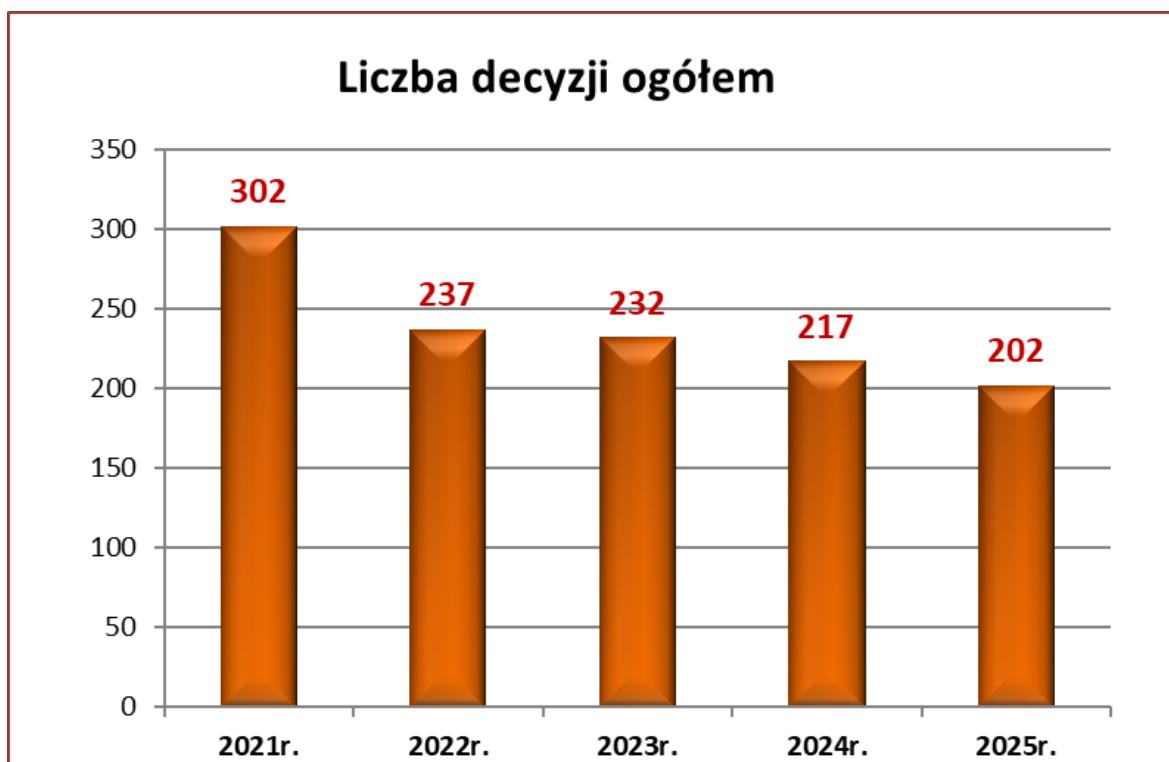
Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Kępnie w 2025 r. przeprowadziła łącznie 1628 kontroli sanitarnych i dochodzeń epidemiologicznych, na podstawie, których wydano ogółem 202 decyzje. Nałożono 16 mandatów karnych na łączną kwotę 4000 zł. W 2025 r. wydano także 127 opinie sanitarne.

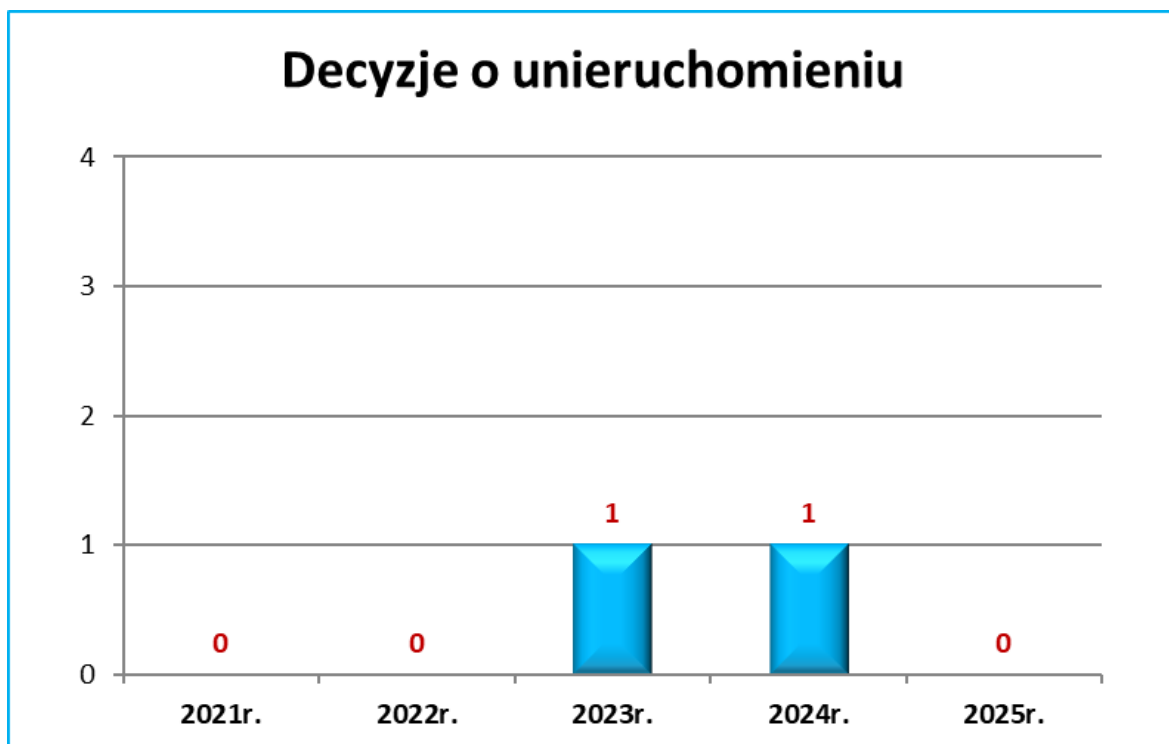
Wykres nr 9. Liczba opinii sanitarnych.

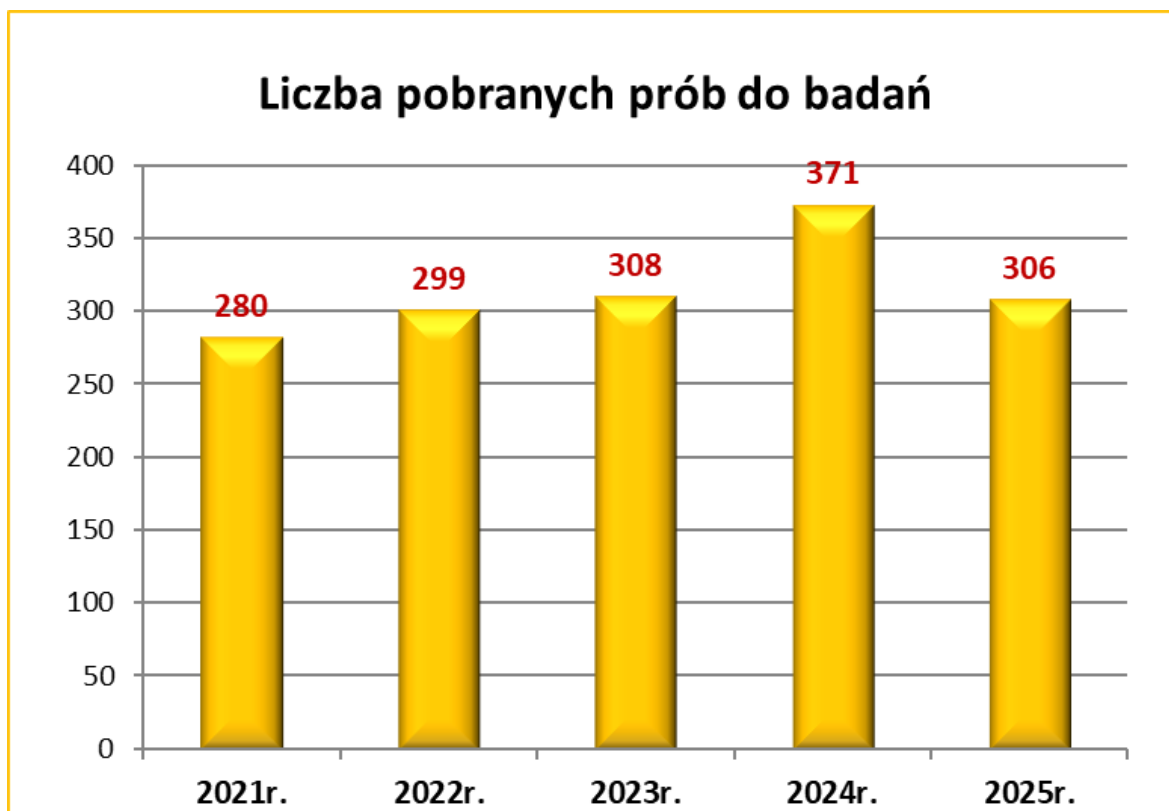
Wykres nr 10. Liczba kontroli.

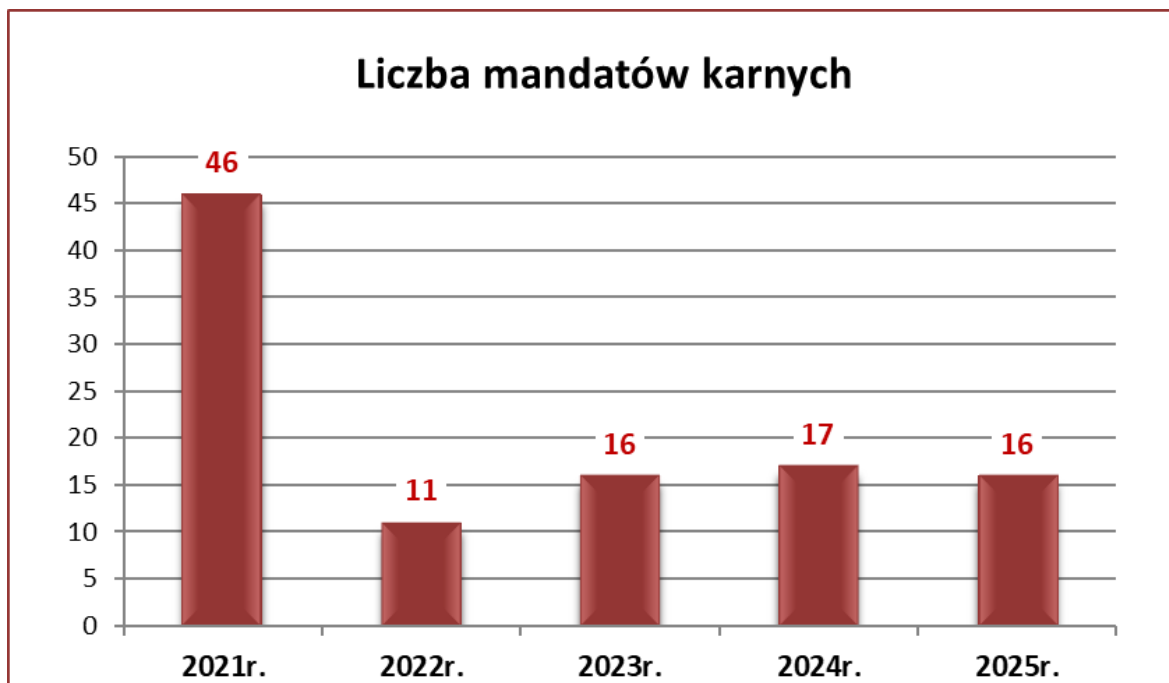
Wykres nr 11. Liczba decyzji ogółem.

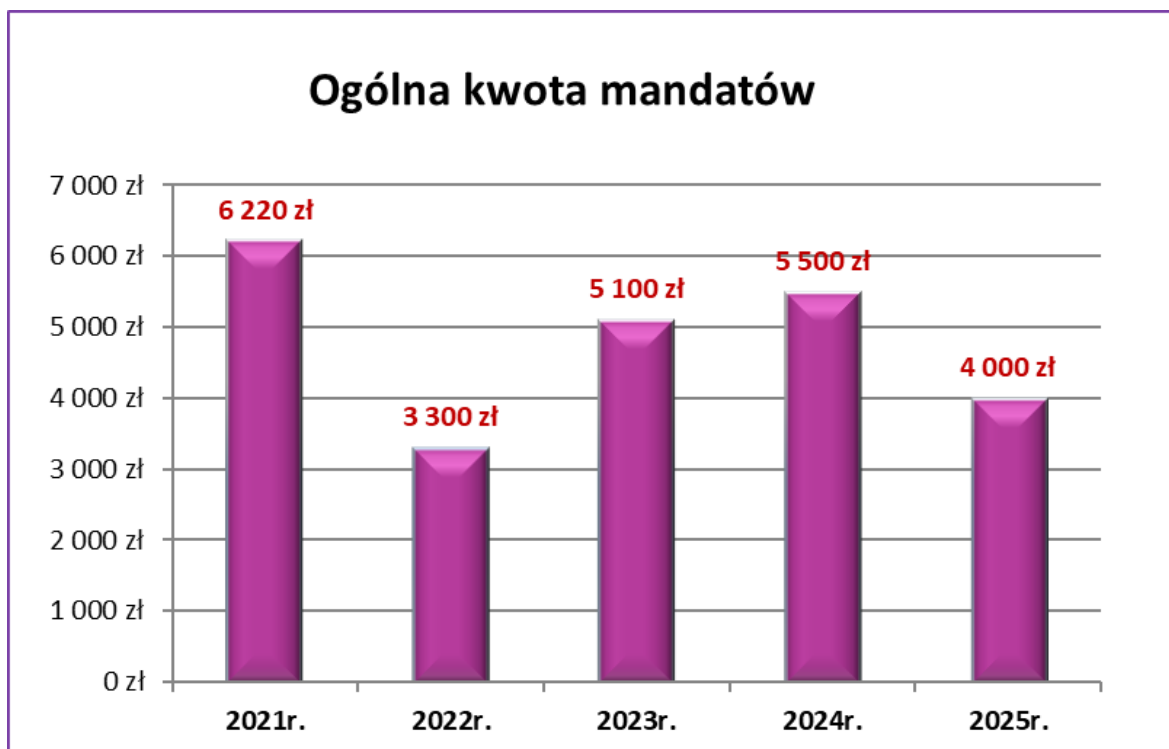
Wykres nr 12. Decyzje o unieruchomieniu.

Wykres nr 13. Liczba pobranych prób do badań.

Wykres nr 14. Liczba mandatów karnych.

Wykres nr 15. Ogólna kwota mandatów.

X. WNIOSKI KOŃCOWE

W 2025 r. PSSE w Kępnie realizowała zadania związane ze sprawowaniem zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, zgodnie z „Planem zasadniczych przedsięwzięć Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kępnie na rok 2025” oraz prowadziła działalność zapobiegawczą, przeciwepidemiczną i oświatową zgodnie z „Harmonogramem kontroli”.

Czynnikami pozytywnie wpływającymi na stan sanitarny i sytuację epidemiologiczną powiatu kępińskiego były m.in.:

- monitorowanie sytuacji dotyczącej zachorowań na COVID-19, grypę, RSV, krztusiec,
- skuteczne zapobieganie rozprzestrzenianiu się gruźlicy prątkującej w środowisku, poprzez nadzór nad osobami mającymi kontakt z chorymi,
- monitorowanie sytuacji dotyczącej zachorowań HAV, HBV i HCV (żadne nie było wynikiem ekspozycji zawodowej),
- jakość wody przeznaczonej do spożycia spełnia wymogi zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- wszystkie gabinety fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej, mają wprowadzone i stosują procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi u ludzi zgodnie z art. 16 Ustawy z 05 grudnia 2008 roku o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych (Dz. U. 2023, poz. 1284 ze zm.),
- poprawił się stan techniczny oraz wyposażenie w meble i sprzęt sportowy obiektów, w których prowadzi się działalność dydaktyczno- wychowawczą,
- utrzymanie na niskim poziomie wskaźnika obiektów żywnościowo-żywnościowych, niezgodnych z przepisami prawnymi, dzięki prowadzonym pracom modernizacyjnym, uruchomieniu nowych, spełniających wymagania obiektów oraz wdrażaniu

w przedsiębiorstwach zasad dobrych praktyk (higienicznej i produkcyjnej), systemu HACCP, a także kontrolom prowadzonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej,

- zgodność realizacji nadzorowanych obiektów z przepisami prawnymi, przestrzeganie wymagań sanitarnych, higienicznych i zdrowotnych obiektu na etapie projektu budowlanego oraz zgodność z wymogami zdrowotnymi stosowanych materiałów i procesów technologicznych dla obiektów budowlanych w stadium projektowania i realizacji.

Stan sanitarny i sytuacja epidemiologiczna powiatu kępińskiego ocenia się jako stabilny.

Do najważniejszych zadań wymagających dalszych, skutecznych działań ze strony Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy:

- wnikliwa analiza i korekty zachorowań na COVID-19 w 2025 r.,
- analiza zestawień zbiorczych dotycząca stanu sanitarno-higienicznego zakładów, sklepów związanych z żywnością, wskazuje na konieczność utrzymania dotychczasowego poziomu nadzoru, a w niektórych sytuacjach jego wzmożenie poprzez wprowadzenie dodatkowych kontroli, celem wyeliminowania niezgodności,
- wnikliwa analiza skarg i interwencji, która ma dodatkowy udział w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności, sygnały pochodzące od społeczeństwa, skutkuje natychmiastowym działaniem wyjaśniającym, niejednokrotnie represyjnym,
- wzmożenie nadzoru nad warunkami pracy osób zatrudnionych w przemyśle drzewnym, meblarskim, spożywczym, w szczególności z uwzględnieniem narażenia pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia tj. ponadnormatywny hałas i pyły przemysłowe,
- prowadzenie dalszego nadzoru w placówkach oświatowo-wychowawczych i placówkach związanych z wypoczynkiem, w celu zapewnienia właściwych warunków sanitarno-technicznych oraz sanitarno- higienicznych,
- nadzór nad podmiotami wykonującymi mobilne usługi pielęgniarские.

Kontynuacja zadań poprzez:

- udział w ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w celu wyeliminowania uciążliwości i zagrożeń dla życia ludzi, związanych z nowopowstającymi lub modernizowanymi obiektami,
- przestrzeganie wymagań higienicznych i zdrowotnych na etapie uwzględnienia dokumentacji projektowanej,
- uczestnictwo w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych,
- kontynuowanie zadań z zakresu oświaty zdrowotnej oraz promocji zdrowia poprzez inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób,
- dalsze monitorowanie sytuacji dotyczącej zachorowań na HAV, HBV i HCV oraz wzmożenie nadzoru nad pojawiającymi się zachorowaniami na „stare” choroby zakaźne- odra, gruźlica, krztusiec, szkarlatyna itp.,
- dalszy nadzór na wykonawstwem szczepień zwłaszcza u osób uchylających się od szczepień ochronnych.